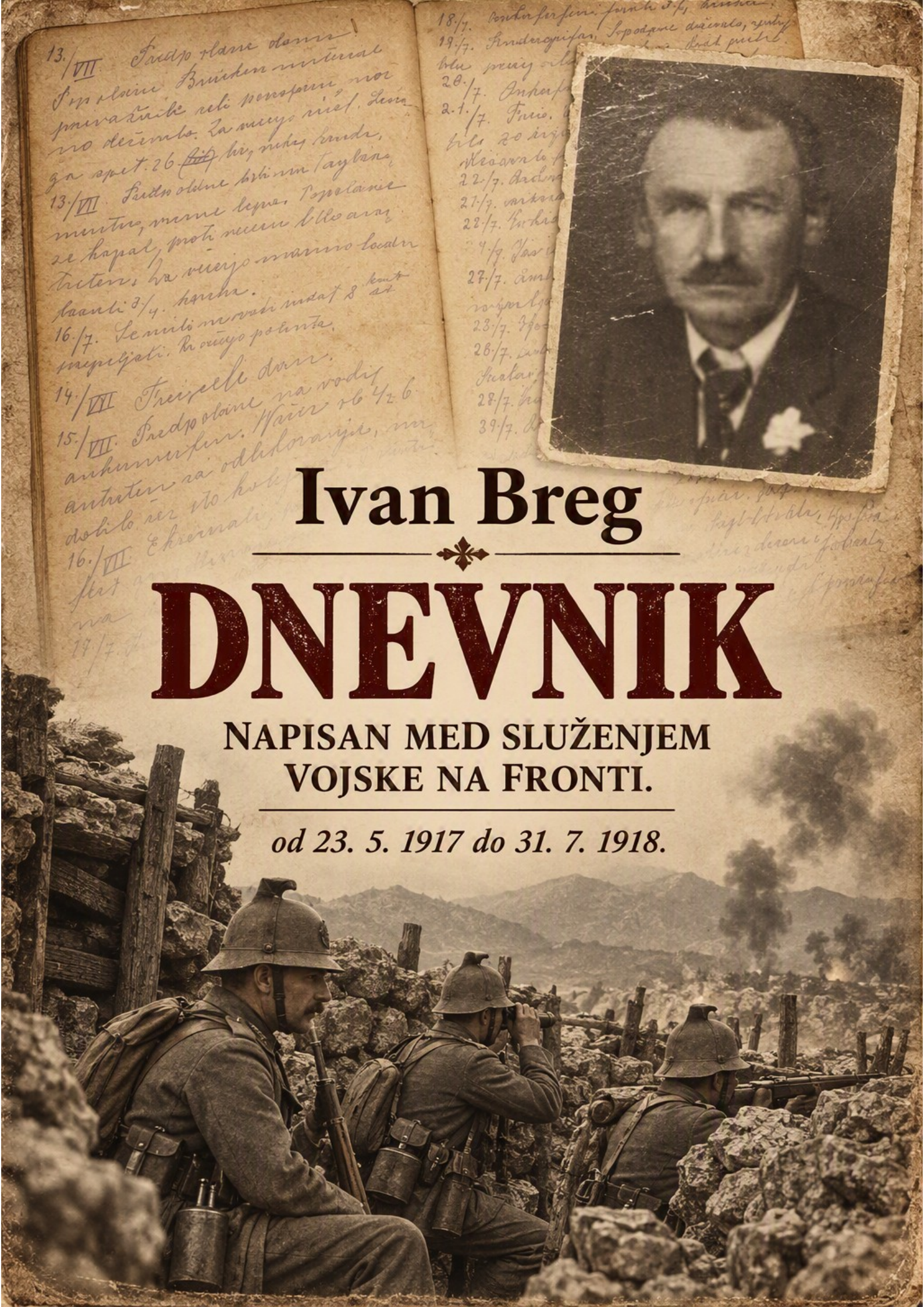

Ivan Breg

DNEVNIK

NAPISAN MED SLUŽENJEM VOJSKE NA FRONTI.

od 23. 5. 1917 do 31. 7. 1918.

Matej Slekovec - zgodovinska sekcija
Delavsko prosvetno društvo (DPD) Svoboda Kidričevo
Ulica Borisa Kraigherja 25, 2325 Kidričevo

Naslov:	DNEVNIK -
Podnaslov:	KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917
	Napisan med SLUŽENJEM VOJSKE NA FRONTI
	od 23. 5. 1917 do 31. 7. 1918
Naslov izvirnika:	KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917 - 1918
Podnaslov izvirnika:	KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917 v narečju
Besedilo:	Ivan Breg rojen 05. 03. 1893, † 21. 3. 1961
Založnik:	Delavsko prosvetno društvo (DPD) Svoboda Kidričevo
Izdajatelj:	Matej Slekovec - zgodovinska sekcija (MS-ZS)
Urednik:	Vladko Meglič
Jezikovni pregled:	Za jezikovno pravilnost odgovarja avtor.
Oblikovanje:	Vladko Meglič
Izdaja:	Elektronska (pdf)
Izvirno besedilo:	DNEVNIK - arhiv Miro Breg, Boršnikova ulica 32, 2000 Maribor
Prevod je opravljen:	Grok (umetna inteligenca).
Narečni tekst posredoval:	Miro Breg, Boršnikova ulica 32, 2000 Maribor
Leto nastanka in prepis izvirnika:	Napisan 1917-1918, prepis 2007
LOKACIJA:	Galicija (Ukrajina) - Italija (reka Piava)
Kidričevo:	2026

@ Vse pravice pridržane. Lastnik pravic do izvirnika je Miro Breg.

Za strokovnost in jezikovno ustreznost besedila je odgovoren avtor v izvirnem besedilu.
Fotografije in gradivo se smejo uporabljati z navedbo vira.

CIP zapis

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 294370563
ISBN 978-961-95274-6-7 (PDF)

Ivan Breg

DNEVNIK

KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917

NAPISAN MED SLUŽENJEM VOJSKE NA FRONTI

od 23. 5. 1917 do 31. 7. 1918

ZVEZEK	DNEVNIK
IZVLEČEK	Galicija (Ukrajina) – 1917
	Veliki premik – december 1917
	Italijanska fronta (reka Piave) – 1918
OBDOBJE:	od 23. 5. 1917 do 31. 7. 1918

Kazalo

1. Predgovor
2. DNEVNIK IVANA BREGA – IZVIRNIK IN PREVOD
3. Strnjen in organiziran povzetek vsebine
4. Časovni pregled
5. Vizualni časovni trak
6. Krajevni zemljevid poti
7. Zgodovinski komentar
8. Zgodovinska spremna študija

Kazalo vsebine

Veliki premik – december 1917.....3
Italijanska fronta (reka Piave) – 1918.....3
Povzetek dnevnika Ivana Brega.....6
Strnjen in organiziran povzetek glavnih vsebinskih točk dnevnika Ivana Brega. Zajeto je bistvo, rdeča nit in razvoj dogodkov, ne da bi izgubil osebni ton, ki ga avtor tako močno izraža.....43
1. ČASOVNI PREGLED DNEVNIKA VOJAKA IVANA BREGA (1917–1918).....43
MAJ–JUNIJ 1917: Dopust in vrnitev na fronto.....43
JULIJ 1917: Prvi premiki proti fronti in kaos ob ruskem obstreljevanju.....43
AVGUST 1917: Neprestani marši, lakota in začetek težkega jarkovskega dela.....43
SEPTEMBER 1917: Gradnja zaklonišč, minometnih položajev in stalno obstreljevanje.....43
OKTOBER 1917: Intenzivna gradbena dela in priprave na premik.....44
NOVEMBER 1917: Bolezen, dež, sneg in utrujenost.....44
DECEMBER 1917: Veliki premik – transport skozi Galicijo, Madžarsko, Slovenijo in Avstrijo.....44
JANUAR 1918: Težki boji na Piavi.....44
FEBRUAR 1918: Gradnja položajev ob reki Piavi.....44
MAREC 1918: Delo v kavernah, priprave na dopust.....45
APRIL 1918: Dopust doma in vrnitev na fronto.....45
MAJ–JUNIJ 1918: Priprave na veliko operacijo na Piavi.....45
JULIJ 1918: Umik v zaledje in urjenje.....45
SKUPNI VTIS.....45
* Realnost vojaka na fronti.....45
* Neprestano delo.....46
* Stalno ogroženost.....46
* Majhne radosti.....46
* Velike operacije.....46
2. VIZUALNI ČASOVNI TRAK (1917–1918).....47
MAJ–JUNIJ 1917 – Dopust in vrnitev.....47
JULIJ 1917 – Prvi premiki proti fronti.....47
AVGUST 1917 – Marši, lakota, začetek jarkov.....47
SEPTEMBER 1917 – Minometni položaji.....47
OKTOBER 1917 – Utrjevanje in priprave.....47

NOVEMBER 1917 – Bolezen in sneg....47
DECEMBER 1917 – Veliki premik skozi Evropo....47
JANUAR 1918 – Boji na Piavi....48
FEBRUAR 1918 – Utrjevanje ob Piavi....48
MAREC 1918 – Kaverne in dopust....48
APRIL 1918 – Dopust in vrnitev....48
MAJ–JUNIJ 1918 – Velika bitka na Piavi....48
JULIJ 1918 – Umik v zaledje....48
3. KRAJEVNI ZEMLJEVID POTI (opisno, po etapah)....49
1) Galicija (Ukrajina) – 1917....49
2) Veliki premik – december 1917....49
3) Italijanska fronta – 1918....49
4. ZGODOVINSKI KOMENTAR....51
1) Vzhodna fronta – po ruski revoluciji....51
2) Premik na italijansko fronto – posledica preboja pri Kobaridu....51
3) Italijanska fronta 1918 – izčrpavanje in obramba....51
4) Bitka na Piavi (15.–23. junij 1918)....51
5) Poletje 1918 – razpad monarhije....52
5. Zgodovinska spremna študija....53
Ivan Breg in svet prve svetovne vojne....53
Vojak v avstro-ogrski vojski....53
Bojišča in kraji, omenjeni v dnevniku....53
Prelomno leto 1917....54
Vojna utrujenost in bližajoči se zlom monarhije....54
Zgodovinska vrednost dnevnika....54

PREDGOVOR

Povzetek dnevnika Ivana Brega

Ivan Breg, rojen 5. marca 1893, je med 23. majem 1917 in 31. julijem 1918 vodil podroben dnevnik svojega služenja vojaškega roka na fronti med prvo svetovno vojno. Njegovi zapisi ponujajo dragocen vpogled v vsakdanje življenje vojaka, ki se je soočal z napornimi pohodi, gradnjo zaklonišč, pomanjkanjem hrane, nepredvidljivim vremenom in stalno prisotnostjo sovražnega ognja.

Dnevnik se začne z opisom dopusta in vrnitve v vojaško službo, nato pa sledi kronološki prikaz dogajanja na fronti. Breg natančno beleži prehrano, premike enot, gradbena dela, napade artilerije, izgube tovarišev in redke trenutke počitka. Njegovi zapisi so polni iskrenosti, človeške ranljivosti in tihega poguma, ki zaznamuje vojake v najtežjih razmerah.

Posebej izstopajo opisi strelskih jarkov, podrobnosti o prehrani (kava, polenta, rum, cvibak), vremenskih razmerah ter vsakdanjih opravilih, kot so pranje perila, kuhanje krompirja in gradnja barak. Breg večkrat omeni tudi obiske nadrejenih, prejemanje nagrad, dopuste in stike s civilnim prebivalstvom.

Dnevnik se zaključi z opisom premikov po Italiji, vrnitvijo domov in zadnjimi dnevi služenja. Njegova pripoved je dragocen zgodovinski dokument, ki osvetljuje osebno izkušnjo slovenskega vojaka v avstro-ogrski vojski med prvo svetovno vojno.

DNEVNIK

KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917

izvirno besedilo v slovenskem narečju

Ivan Breg 05. 03. 1893

Leto1917

23./5. 1917 sem se peljal na urlaub.

13./7. prišel spet nazaj, ter sem ostal pri ….. v Svidovicah, pomagal barake delat 34. I. Div.

16./7. Šel k kompaniji (združenju) in smo delali rezervne štelunge (položaje) pri pancerhausu (zaklonišče).

23./7. Smo bili 1 Krp. In pet mož komandirani (poslani) k 101 Inf Regruti 3.Baon. 10. Kompanija. Sedaj smo dobili vsaki g. rezervne piskre za 4 dni svibaka in kave. Zvečer smo šli v stelingo ter smo ležali celo noč. Zjutraj smo šli nazaj v unterštante (rezervne položaje) ter celi dan ležali ter celo noč.

25./7. Sem še dobil kavo, potem pa smo odmaširali (korakali) ter šli celi dan do 9 te zvečer. Tisti večer smo prenočili v gozdu v Ruskih unterštanti (rezervnih položajev).

26./7. Spet naprej brez vsakega kofeta do Kosmača pred Kosmačem smo še dobili mleka in kruha. V Kosmaču na večer smo dobili mleka in koruzne polente.

27./7. Pred abmaršem dobili malo krompirjeve juhe in mleka, krompirjevega kruha od civilistov, potem spet maširali (korakali) do Pistina . Na tem maršem smo imeli mleka zmeraj zadosti.

KOLEDAR ZA SLOVENSKE VOJAKE 1917

prevod v slovenski knjižni jezik

Ivan Breg 05. 03. 1893

Leto 1917

23/5. Odpeljal sem se na urlaub (dopust).

13./7. Vrnil sem se nazaj in ostal pri … v Svidovicah, kjer sem pomagal graditi barake za 34. pehotno divizijo.

16./7. Odšel sem h kompaniji in delali smo rezervne položaje pri pancerhausu (zakloništču).

23./7. Bili smo v 1. četi, pet mož pa je bilo komandiranih k 101. pehotnemu polku, 3. bataljonu, 10. kompaniji. Takrat smo dobili vsakemu po rezervne posode, zalogo prepečenca za štiri dni in kavo. Zvečer smo odšli v strelski položaj, kjer smo ležali celo noč. Zjutraj smo se vrnili v rezervne položaje in tam ležali ves dan in vso noč.

25./7. Dobil sem še kavo, nato pa smo odmarširali in hodili ves dan do devete ure zvečer. Tisto noč smo prenočili v gozdu, v ruskih rezervnih položajih.

26./7. Spet smo šli naprej, brez vsake kave. Do Kosmača smo pred vasjo dobili še mleko in kruh. V Kosmaču smo zvečer dobili mleko in koruzno polento.

27./7. Pred odhodom smo dobili malo krompirjeve juhe in mleka, od civilistov pa še krompirjev kruh. Nato smo spet marširali do Pistina. Na tem maršu nam mleka ni nikoli zmanjkalo.

28./7. Zjutraj fasali vsak 1 piksno, malo kruha in cvibaka ob 3 uri je bil admarš ter smo šli do poldneva, po poti dobili malo kruha na jednem mestu tudi špeha. Opoldne pa domov v mesto Kutej stari, na enkrat nas zapazi Rus ter začne vžigat z artilerijo, da se je vse treslo, mi nismo vedeli kaj bi naredili naprej nismo mogli ker nas je premalo nazaj pa je … da ni bilo za skozi priti tako smo čakali tam menda kaki 2 uri, potem šli nazaj v mesto ter spet nazaj proti Rusi. Razstrošeni smo bili tako, da nas je od kampanije kakih 40 - 50 mož skupaj ostalo ter si poiskali zvečer ob 11.uri prazno hišo kjer smo prenočili.

28./7. Zjutraj smo dobili vsak po eno konzervo, malo kruha in nekaj prepečenca. Ob treh zjutraj je bil ukaz za odhod in smo korakali do poldneva. Med potjo smo na nekaterih mestih dobili še malo kruha, ponekod tudi nekaj slanine. Opoldne smo se vrnili v mesto Stari Kutej. Nenadoma nas je opazila ruska vojska in začela obstreljevati z artilerijo, tako da se je vse treslo. Nismo vedeli, kaj storiti. Naprej nismo mogli, ker nas je bilo premalo, nazaj pa tudi ne, saj je bil prehod popolnoma onemogočen. Tako smo tam čakali približno dve uri. Nato smo se vrnili v mesto in se znova odpravili proti Rusom. Bili smo popolnoma razkropljeni; od celotne enote nas je skupaj ostalo le še kakih 40 do 50 mož. Zvečer, okoli enajste ure, smo si poiskali prazno hišo, kjer smo prenočili.

29./7. smo tahinirali po mestu brez vsakega cilja. Kave za danes nimamo nič popoldan sem dobil nekaj menaže od civilistov potem smo si eno pišče skuhali. Ruska artilerija celi dan … streljala. Zjutraj je naša Inf. napadala. Spali smo na prostem.

29./7. Tavali smo po mestu brez pravega cilja. Kave danes sploh nismo imeli. Popoldne sem od civilistov dobil nekaj menaže, nato pa smo si skuhali eno pišče. Ruska artilerija je streljala ves dan. Zjutraj je naša pehota napadala. Spali smo na prostem.

30./7. Ob 7. uri smo odmaširali, reko Laramuš smo prebredli potem smo maširali skozi goreče mestec Berhomet do Lukovice. Za vasjo smo si napravili prenočišče na prostem komaj smo nekaj sena skupaj nanosili da bi lažje spali, kar naenkrat začne Rus od treh strani streljat z strojnimi puškami da nismo vedeli kam bi se obrnili čedalje zmiraj hujše, nato se podamo v beg ter bežimo kar je kateri mogel. Tudi ta dan smo dobili kruha, mleka, masla in sira. Drugače nismo za ta dan nobene fasange več. Ob eni uri po polnoči smo se spravili spat na prostem v vasi Lukovice. Ta večer smo izgubili 2. pionirja in več kot polovico Infr.

30./7. Ob sedmih zjutraj smo odmarširali. Reko Laramuš smo prebredli, nato pa marširali skozi goreče mestece Berhomet do Lukovice. Za vasjo smo si na prostem uredili prenočišče; komaj smo nanosili nekaj sena, da bi lažje spali. Nenadoma je Rus začel streljati z mitraljezi s treh strani, da nismo vedeli, kam bi se obrnili. Streljanje je postajalo vse hujše, zato smo se pognali v beg – vsak, kolikor je mogel. Tudi ta dan smo dobili kruh, mleko, maslo in sir, druge oskrbe pa ne. Ob eni uri po polnoči smo legli spat na prostem v vasi Lukovice. Tisti večer smo izgubili dva pionirja in več kot polovico pehote.

31./7. zjutraj skuham malo kave in krompirja

31./7. Zjutraj sem si skuhal malo kave in

potem pa čakamo na zgublene tovariše. Na večer pridejo Inffr. Naših 2 pionirjev pa ni bilo. Spali smo v vasi Lukovice na prostem.

krompirja, nato pa smo čakali na izgubljene tovariše. Zvečer so se vrnili pešci, naših dveh pionirjev pa ni bilo. Spali smo na prostem v vasi Lukovice.

1918

1./8. celi dan čakali v vasi. Opoldne smo dobili svinjskega golaža ob 5. uri smo šli proč ter smo spali na prostem pri … na večer skuham krompirja in to zadnjo kavo.

2./8. ob 10.uri dobili malo krompirjeve juhe drugega nič popoldan ob drugi uri smo šli spet malo naprej do Zadova od tam spet naprej zvečer spet dobili malo krompirjeve juhe. Tudi ta izgubljena pionirja sta prišla maširali do 1 po polnoči spali na prostem za vas pa ne vem kako se imenuje. Stanišče 3 krat napal.

3./8. maširali od 5 ure zjutraj do drugega dne popoldne brez vsake menaže. Tedaj smo prišli k Inft. Regiment N. 101 od tam pa spet mi … nazaj skozi Alt Brosburtz v tej vasi smo dobili malo večerje od civilistov krompirjeve juhe in koruzne polente.

4./8. zjutraj dobili mleka in polente potem pa šli 1 uro tam smo dobili polente in medu potem spet naprej pridemo do ene koče tam dobimo polente krompirjeve juhe, piščeta, jajce in mleko potem spet šli lepo počasi naprej do Lenova tam smo spali na senu zvečer dobili kruha in mleka. Tukaj je šla fest toča in dež.

5./8. odmaširali na poti dobili mleka in kruha. Zadovi kupil ruskega tobaka in šibic. V Zadovi je 4.8. toča fejst potolkla. Spali smo v vasi Lukovice zvečer skuham krompirja potem sem šel po mleko in kruha.Deževalo je tudi precej.

1918

1./8. Ves dan smo čakali v vasi. Opoldne smo dobili svinjski golaž. Ob petih popoldne smo odšli naprej in spali na prostem pri … Zvečer sem si skuhal krompir in še zadnjo kavo.

2./8. Ob deseti uri smo dobili malo krompirjeve juhe, drugega nič. Ob dveh popoldne smo šli spet nekoliko naprej do Zadova, od tam pa še dalje. Zvečer smo ponovno dobili malo krompirjeve juhe. Tudi oba izgubljena pionirja sta se vrnila. Marširali smo do ene ure po polnoči in spali na prostem; imena vasi ne vem. Položaj je bil trikrat napaden.

3./8. Marširali smo od pete ure zjutraj do naslednjega dne popoldne, brez vsake menaže. Nato smo prišli k 101. pehotnemu polku, od tam pa so nas poslali nazaj skozi Alt Brosburtz. V tej vasi smo od civilistov dobili nekaj večerje: krompirjevo juho in koruzno polento.

4./8. Zjutraj smo dobili mleko in polento, nato hodili približno eno uro. Tam smo spet dobili polento in med. Nato smo nadaljevali pot in prišli do neke koče, kjer so nam dali polento, krompirjevo juho, pišče, jajce in mleko. Od tam smo šli počasi naprej do Lenova, kjer smo spali na senu. Zvečer smo dobili kruh in mleko. Tu je močno klestila toča in dež.

5./8. Odmarširali smo; na poti smo dobili mleko in kruh. V Zadovi sem kupil ruskega tobaka in vžigalice. V Zadovi je 4. avgusta toča zelo hudo potolkla. Spali smo v vasi Lukovice. Zvečer sem si skuhal krompir, nato pa šel po mleko in kruh. Tudi deževalo je precej.

6./8. za zajtrk sem imelpol litra kislega mleka in kruha potem smo pa šli naprej. Za menažo sem pa imel feldflašo sladkega mleka, kruha in malo čebule. Popoldne je deževalo prav fejst. Za večerjo sem skuhal malo krompirja in pol litra mleka. Spali smo v Aleganderdorfu.

6./8. Za zajtrk sem imel pol litra kislega mleka in kruh, nato smo šli naprej. Za menažo sem imel polno poljsko steklenico sladkega mleka, kruh in malo čebule. Popoldne je močno deževalo. Za večerjo sem si skuhal nekaj krompirja in popil pol litra mleka. Spali smo v Aleksanderdorfu.

7./8. ob ½ 8 uri odmaširali brez vsakega zajtrka. Za menažo smo skuhali zajca in eno raco opoldne smo prišli k kompanijiv Kuti tam dobili juhe aušpesa, popoldan smo pa maširali proti Barhometh tam smo dobili kave in polente potem smo spali v hiši.

7./8. Ob pol osmih zjutraj smo odmarširali brez vsakega zajtrka. Za menažo smo si skuhali zajca in eno raco. Opoldne smo prišli h kompaniji v Kuti, kjer smo dobili juho iz aušpesa. Popoldne smo marširali proti Berhometu, tam dobili kavo in polento ter spali v hiši.

8./8. maširali z Berhameta skozi Lukovice in Zadova v Zadovi smo imeli menažo potem smo šli skozi Ponka do Straženica tam smo prenočili pri civilistah, kupil sem 1 k kruha.

8./8. Marširali smo iz Berhometa skozi Lukovice in Zadovo. V Zadovi smo imeli menažo. Nato smo šli skozi Ponko do Straženice, kjer smo prenočili pri civilistih. Kupil sem en kilogram kruha.

9./8. maširali skozi mesto Starozilelz tam je ostal maštren mi smo šli naprej. Dobili hlače in rezervne … Prenočili smo v vasi Volov kar na prostem.

9./8. Marširali smo skozi mesto Starozilelz; tam je ostal maštren, mi pa smo šli naprej. Dobili smo hlače in rezervno opremo. Prenočili smo v vasi Volov, kar na prostem.

10./8. smo bili frei celi dan spali na prostem.

10./8. Bili smo ves dan prosti. Spali smo na prostem.

11./8. spet celi dan frei. Ob 10.uri genver vizit, potem pa eksecirali tisti ki niso imeli patronov spali na prostem.

11./8. Spet ves dan prost. Ob deseti uri je bila generalna vizitacija, nato pa so kaznovali (ekscedirali) tiste, ki niso imeli patronov. Spali smo na prostem.

12./8. ob 9.uri maširali k 68. brigadi tam imeli frei lager. Popoldan delali unterštanter.

12./8. Ob devetih smo korakali k 68. brigadi, kjer smo imeli prosto taborišče. Popoldne smo delali rezervne položaje.

13./8. Strelske jarke kopali na Romunskem.

13./8. Kopali smo strelske jarke na romunskem območju.

14./8. Strelske jarke kopali. Ruska in naša

14./8. Nadaljevali s kopanjem strelskih jarkov.

artilerija celi dan močno streljali.

Ruska in naša artilerija sta ves dan močno streljali.

15./8. Strelske jarke kopali. Ruska artilerija celi dan močno streljala. Cigareten in fajfen tobak fasali.

15./8. Spet kopanje strelskih jarkov. Ruska artilerija je ves dan močno obstreljevala. Dobili smo cigarete in tobak za pipe.

16./8. Strelske jarke kopali pri 15.komp. K poldnevu začela ruska artilerija prav močno streljat.

16./8. Kopali smo strelske jarke pri 15. skupini. Okrog poldneva je ruska artilerija začela zelo močno streljati.

17./8. Strelske jarke kopali pri 14.k. Celi dan prav mirno le infateruja je malo streljala in deževalo je celi dan.

17./8. Kopali smo pri 14. skupini. Ves dan je bilo precej mirno, le pehota je malo streljala. Ves dan je tudi deževalo.

18./8. Strelske jarke kopali pri 15. kom spet deževalo.

18. avgust Kopali smo strelske jarke pri 15. skupini. Spet je deževalo.

19./8. Strelske jarke kopali pri 6. k. Vreme lepo. …

19./8. Kopali smo pri 6. skupini. Vreme lepo. …

20./8. Strelske jarke kopali pri 13. komp. Celi dan aeroplani se vozili ruska artilerija je tja kjer smo delali z aeroplani streljala. Od 19.8. dobili lenungo vsak 895.

20./8. Kopali smo strelske jarke pri 13. kompaniji. Ves dan so nad nami leteli letala; ruska artilerija je obstreljevala območje, kjer smo delali, po navodilih iz letal. Od 19. avgusta smo dobili plačo (lenungo) – vsak po 895.

21./8. Strelske jarke kopali pri 18.k.Ruska artilerija streljala na aeroplan. Na večer smo kuhali krompir in koruzo. Doma barake delali 3 ure.

21./8. Kopali smo strelske jarke pri 18. skupini. Ruska artilerija je streljala na letalo. Zvečer smo kuhali krompir in koruzo. Doma smo tri ure delali na barakah.

22./8. Popravljal strelske jarke pri 14.komp. celi dan precej mirno samo na aeroplan so Rusi malo streljali. Pred poldne je prišel polkovnik pregledat naše delo. Ponoči naša artilerija močno streljala.

22./8. Popravljali smo strelske jarke pri 14. kompaniji. Ves dan je bilo precej mirno, le občasno so Rusi streljali na letalo. Pred poldnevom je prišel polkovnik pregledat naše delo. Ponoči je naša artilerija močno obstreljevala.

23./8. Pri 14. komp. delal zjutraj ja bil general v postojanki. Celi dan artilerijski ogenj po malem. Popoldan sem videl kako je pri 16. komp. Popoldan sem videl kako je en praporščak pretepaval uboge infaliste.

23./8. Delali smo pri 14. kompaniji. Zjutraj je bil general v postojanki. Ves dan je bil zmeren artilerijski ogenj. Popoldne sem videl, kako je pri 16. skupini praporščak pretepal uboge pešce.

24./8. Delal naprej pri 13. komp. Predpoldne je bil stotnik pri nas v strelskih jarkih celi dan artilerija streljala.

24./8. Nadaljevali smo delo pri 13. skupini. Pred poldnevom je bil pri nas v strelskih jarkih stotnik. Ves dan je artilerija streljala.

25./8. Pri 14. komp. Delal. Stotnik bil spet pri nas. … dal mu cigaro. Na večer je bilo odlikovanje.

25./8. Delali smo pri 14. skupini. Stotnik je bil ponovno pri nas; dal sem mu cigaro. Zvečer je potekala podelitev odlikovanj.

26./8. Delal pri 14. komp. celi dan lepo in mirno. Za 21 mož je menaže zmanjkalo juhe fasali. Ponoči je precej deževalo.

26./8. Delali smo pri 14. skupini. Ves dan je bilo lepo in mirno. Za 21 mož je zmanjkalo obroka; prejeli smo le juho. Ponoči je precej deževalo.

27./8. Spet pri 14. komp. delal. Opoldne nas je Rus precej obstreljeval 2 infternista sta bila ranjena precej na levo od nas so naši napadali.

27./8. Ponovno smo delali pri 14. skupini. Opoldne nas je ruska artilerija precej obstreljevala; dva pešca sta bila ranjena. Levo od nas so naši izvajali napad.

28./8. Delali naprej pri 14. komp. Predpoldne je delil po artilerijskih jarkih Feldpater nemške mašne bukve. Ruska artilerija precej streljala.

28./8. Nadaljevali smo delo pri 14. skupini. Pred poldnevom je vojaški duhovnik po artilerijskih jarkih razdeljeval nemške molitvenike. Ruska artilerija je precej streljala.

29./8. Še zmeraj pri 14. komp. popravljali strelske jarke. Rus nas je obstreljeval kakor vsak dan. Na večer fasali vino.

29./8. Še vedno smo pri 14. skupini popravljali strelske jarke. Ruska artilerija nas je obstreljevala kot vsak dan. Zvečer smo prejeli vino.

30./8. Delali pri 14. komp., ta dan pa ni nič streljal Rus, samo vroče je bilo zelo hudo. Zvečer je prišlo sem pol kampanije. Celo noč fejst deževalo.

30. avgust Delali smo pri 14. kompaniji. Tisti dan Rusi niso streljali, vendar je bila zelo huda vročina. Zvečer je prišla sem polovica enote. Celo noč je močno deževalo.

31./8. Še pri 14. komp. delali. Polagal lesene … za pod ker je preveč blata. Zvečer fasali rum.

31./8. Še naprej smo delali pri 14. kompaniji. Polagali smo lesene pode, ker je bilo preveč blata. Zvečer smo prejeli rum.

1./9. Od 15. kamp. Delali lauf grabn. Ruska artilerija je precej streljala, tudi danes je bil Feldpater in stotnik v strelskih jarkih. Vreme precej lepo.

1./9. Delali smo pri 15. kompaniji, in sicer povezovalne jarke. Ruska artilerija je precej obstreljevala. Tudi danes sta bila v strelskih jarkih vojaški duhovnik in stotnik. Vreme je bilo precej lepo.

2./9- Smo bili frei predpoldne smo prali,

2./9. Bili smo prosti. Pred poldnevom smo prali

popoldne pa delali unterštante zvečer fasali rum.

perilo, popoldne pa delali zaklone. Zvečer smo prejeli rum.

3./9. Delali pri 3. komp. unterštant za minenpufer. Zvečer so naši bombandirali in je tudi naša infaterija prebila v ruske postojanke deževalo je skoraj celi dan.

3./9. Delali smo pri 3. kompaniji in gradili zaklone za minometne položaje. Zvečer so naši bombardirali, pehota pa je prodrla v ruske postojanke. Deževalo je skoraj ves dan.

4./9. Muterstant za minen huter delali v 3. uri zjutraj so Rusi vrgli naše nazaj. Potem je celi predpoldne naša in ruska artilerija infaterija streljala da se je kar treslo fasali rum ½ pakla … in ½ pakla cigaretn tobak in 15 cigaret. Pipo tudi dobil.

4./9. Gradili smo zaklone za minometne položaje. Ob tretji uri zjutraj so Rusi naše potisnili nazaj. Nato sta do dopoldneva naša in ruska artilerija ter pehota močno obstreljevali, tako da se je vse treslo. Prejeli smo rum ter pol zavojčka tobaka in pol zavojčka cigaretnega tobaka ter petnajst cigaret. Dobil sem tudi pipo.

5./9. Zgotovili minenferfer štand. Ta dan je prav mir imel Rus samo na aeroplan je streljal. Večer smo prav fejst delali barako za sarže. Vreme lepo.

5./9. Utrjevali smo minometne položaje. Tisti dan je bil Rus miren, streljal je le na letala. Zvečer smo zelo zavzeto delali barako za narednike. Vreme je bilo lepo.

6./9. Minenferfer štande pokrivali Rus ni skoraj nič streljal naši pa so celi dan fasali rum, les skup nosili za šaržen barako.

6./9. Pokrivali smo minometne položaje. Rus skoraj ni streljal, naši pa so ves dan prejemali rum. Nosili smo les za barako za narednike.

7./9. Minenferfer štande pokrivali na levi strani. Rus celi predpoldne streljal z artilerijo popoldne pa naši. Ta dan nismo tako trpeli kakor druge dneve. Vreme še zmiraj lepo in toplo.

7./9. Pokrivali smo minometne položaje na levi strani. Ruska artilerija je dopoldne obstreljevala, popoldne pa naši. Ta dan nismo trpeli toliko kot prejšnje dni. Vreme je ostalo lepo in toplo.

8./9. Pri 9. komp. 3. … delal unterstande za faterijo. Ruska artilerija precej streljala.

8./9. Delali smo pri 9. kompaniji in gradili zaklone za artilerijo. Ruska artilerija je precej obstreljevala.

9./9. Frei. Popoldne delali barake. Pivec bil v Čermovicah. Mi prinesel … … to 2K.30

9./9. Bili smo prosti. Popoldne smo delali na barakah. Pivec je bil v Čermovicah in mi prinesel denar v znesku 2 kroni in 30 hellerjev.

10./9. Delali unterštante za faterijo popoldne za sarže barako, zvečer rum fasali, koruzo pekel.

10./9. Dopoldne smo delali zaklone za artilerijo, popoldne barako za narednike. Zvečer smo prejeli rum in pekli koruzo.

11./9. Delali unterštante za faterijo.

11./9. Nadaljevali smo z gradnjo zaklonov za artilerijo.

12./9. Naprej delali fasali rum.

12./9. Delali smo naprej in prejeli rum.

13./9. Začeli Fushlocke delat pri I.komp. Celi dan je bilo mirno in lepo vreme.

13./9. Začeli smo graditi strelske jame pri 1. kompaniji. Ves dan je bilo mirno in vreme lepo.

14./9. Šli 3. od našega … na dopust. Delali naprej Fushlocke. Fasali vino. Ponoči je deževalo. Na večer šel po krompir.

14./9. Trije iz naše enote so odšli na dopust. Nadaljevali smo z gradnjo strelskih jam. Prejeli smo vino. Ponoči je deževalo. Zvečer sem šel po krompir.

15./9. Fal. Delali. Opoldne je bil v postojanki general T.M.L. Dve granati … našega eksplodirale. Korp. Šerek ustrelil divjega fazana.

15./9. Delali smo naprej. Opoldne je bil v postojanki general T. M. L. Dve naši granati sta eksplodirali. Korporał Šerek je ustrelil divjega fazana.

16./9. Frei, predpoldne šli v barake. Popoldne malo delal potem kuhal krompir. fasali rum. Vreme vetrovno.

16./9. Bili smo prosti. Dopoldne smo bili v barakah, popoldne sem še malo delal, nato kuhal krompir. Prejeli smo rum. Vreme je bilo vetrovno.

17./9. Pri fuhs… delal. Zjutraj malo deževalo. Potem ruska artilerija prav močno streljala. Po menaži smo po gozdu pometali in čistili okrog naših barak. Predpoldne je bil Obersth… pri nas.

17./9. Delali smo pri utrjevanju položajev. Zjutraj je rahlo deževalo, nato pa je ruska artilerija zelo močno obstreljevala. Po obroku smo v gozdu pospravljali in čistili okolico naših barak. Pred poldnevom je bil pri nas polkovnik.

18./9. Na novo začeli delat Frushlok pri 4. komp. za WG. Zjutraj nas je nadporočnik kregal, da premalo naredimo. Vreme lepo in toplo. Fasali rum.

18./9. Na novo smo začeli graditi strelske jame pri 4. kompaniji za mitralješko skupino. Zjutraj nas je nadporočnik ošteval, da delamo premalo. Vreme je bilo lepo in toplo. Prejeli smo rum.

19./9. Začel delat pri desni vhod pri Fruschloki WG. Rus nas je prav močno škropil z minam. Zvečer šel po krompir.

19./9. Začel sem delati pri desnem vhodu strelske jame za mitralješko skupino. Ruska artilerija nas je zelo močno obstreljevala z minami. Zvečer sem šel po krompir.

20./9. F. 1 naprej delali. Rusi spet celi dan fejst streljali, tudi Ruski aeroplan je bil gor. Doma dva krat prinesli les za Ltr…barake. Fasali vino. Nusd. Dal meni 2 K.

20./9. Nadaljevali smo delo. Rusi so ves dan močno obstreljevali, nad nami je krožilo tudi rusko letalo. Doma so nam dvakrat prinesli les za barako. Prejeli smo vino. Nusd mi je dal dve kroni.

21./9. Ko smo šli na delo nas je že Rus pozdravljal z šrapneli, potem pa celi dan prav močno streljal tudi v gozd, kjer delajo …naši tesarji je streljal. Zjutraj smo slišali zvonenje in Rusko godbo. Na večer sem dobil kolajno.

21./9. Ko smo šli na delo, nas je Rus že pozdravil s šrapneli, nato pa ves dan zelo močno obstreljeval, tudi gozd, kjer so delali naši tesarji. Zjutraj smo slišali zvonjenje in rusko godbo. Zvečer sem prejel medaljo.

22./9. Delali F.1 naprej. Rus prav močno streljal. Fasali vino.

22./9. Nadaljevali smo delo. Ruska artilerija je zelo močno obstreljevala. Prejeli smo vino.

23./9. frei. Predpoldne nosili les za barako potem me je ostrigel in pobril tudi aeroplan je bil gor. Popoldne sem se skopal in srajco opral.

23./9. Bili smo prosti. Pred poldnevom smo nosili les za barako, nato so me ostrigli in pobrili. Nad nami je letelo letalo. Popoldne sem se okopal in opral srajco.

24./9. delal F. 1 vhod. Zvečer nosili les. Vino dal za kruh. Šerek prinesel srno.

24./9. Delal sem pri vhodu strelske jame. Zvečer smo nosili les. Vino sem zamenjal za kruh. Šerek je prinesel srno.

25./9. delali unterštane pri 4.komp. na levem krilu.

25./9. Delali smo zaklone pri 4. kompaniji na levem krilu.

26./9. delal unterštant. Zjutraj so bili tri ruski aeroplani. Fasali vino.

26./9. Delali smo zaklone. Zjutraj so nad nami leteli trije ruski letali. Prejeli smo vino.

27./9. Delali unterštant. Ruska artilerija zjutraj malo streljala.

27./9. Nadaljevali smo z delom pri zaklonih. Ruska artilerija je zjutraj le malo obstreljevala.

28./9. Delali unterštante bil ruski aeroplan gor ter je naša artilerija močno streljala po njem. Zvečer nosili les za barake. fasali rum.

28./9. Delali smo zaklone. Nad nami je letelo rusko letalo, naša artilerija pa je nanj močno streljala. Zvečer smo nosili les za barake. Prejeli smo rum.

29./9. šel spet delat F. pri 2. komp. je bil en korp…močno ranjen na glavi. Predpoldne so bili 3 ruski aeroplani gor. Artilerija prav močno streljala po nas. Zvečer še nosili les.

29./9. Ponovno sem šel delat k 2. kompaniji. En korporal je bil hudo ranjen v glavo. Pred poldnevom so nad nami letela tri ruska letala. Artilerija nas je zelo močno obstreljevala. Zvečer smo še nosili les.

30./9. fraj Predpoldne delali 1 uro pri oficir baraki. Fasali rum. Vreme oblačno.

30./9. Bili smo prosti. Pred poldnevom smo eno uro delali pri častniški baraki. Prejeli smo rum. Vreme je bilo oblačno.

1./10. Delali pri F. 2 rami postavili. Ruski aeroplani se vozili skoro celi predpoldne fasali rum Na večer je padal malo dež.

1./10. Delali smo pri utrjevanju položajev in postavili dve podporni konstrukciji. Ruska letala so krožila skoraj vse dopoldne. Prejeli smo rum. Zvečer je rahlo deževalo.

2./10. Postavil 4 rame Ruska artilerija streljala malo. Danes je šlo precej divjih rac v tople kraje. Gft. Mirc je šel v špital fasali rum za 2 dni zvečer šel po krompir. Nemški general bil v šte…

2./10. Postavili smo štiri podporne konstrukcije. Ruska artilerija je malo obstreljevala. Danes je veliko divjih rac odletelo proti toplim krajem. Gft. Mirc je bil poslan v bolnišnico. Prejeli smo rum za dva dni. Zvečer sem šel po krompir. Nemški general je bil v postojanki.

3./10. Postavil 2 rami.

3./10. Postavili smo dve podporni konstrukciji.

4./10. Postavil 4 rame. Na levo od nas je puzal Rus. Fasali rum za 2 dni Vindiš.. bil fejst pijan.

4./10. Postavili smo štiri podporne konstrukcije. Na levi strani se je približeval sovražnik. Prejeli smo rum za dva dni. Vindiš je bil zelo pijan.

5./10. postavil 4 rame. Zvečer je malo deževalo.

5./10. Postavili smo štiri podporne konstrukcije. Zvečer je rahlo deževalo.

6./10. Postavil 4 rame fasali rum za 1 dan Na desno od nas je Rus fejst streljal. Ponoči deževalo.

6./10. Postavili smo štiri podporne konstrukcije. Prejeli smo rum za en dan. Na desni strani je sovražnik močno obstreljeval. Ponoči je deževalo.

7./10. fraj predpoldne sem si opral perilo popoldne delal cesto okol barak.Predpoldne še malo deževalo.

7./10. Bili smo prosti. Dopoldne sem opral perilo, popoldne pa delal cesto okoli barak. Dopoldne je še malo deževalo.

8./10. Postavil 2 rami fasali rum.

8./10. Postavili smo dve podporni konstrukciji. Prejeli smo rum.

9./10. Postavil zadnje 4 rame.

9. /10. Postavili smo zadnje štiri podporne konstrukcije.

10./10. Začel naprej kopat za poke. Zjutraj je ruska artilerija čisto blizu nas streljala. fasali rum. … …

10./10. Začeli smo naprej kopati za strelne odprtine. Zjutraj je ruska artilerija streljala zelo blizu naših položajev. Prejeli smo rum.

11./10. Djab 3. überlager gor. Rus zopet streljal.

11./10. Postavili smo tretjo zgornjo plast konstrukcije. Ruska artilerija je ponovno obstreljevala.

12./10. Djab 1. überlage gor. Celi dan pomalem deževalo. Fasali rum I.p.

12./10. Postavili smo prvo zgornjo plast. Ves dan je rahlo deževalo. Prejeli smo rum.

13./10. Djab 3 überlage gor. Vreme slabo. Na desno od nas precej topov grme … …

13./10. Postavili smo tretjo zgornjo plast. Vreme je bilo slabo. Na desni strani je bilo slišati močno topniško obstreljevanje.

14./10. fraj Predpoldne pral in se skopal. Popoldne delal stopnice zvečer šel po zigel vreme lepo fasali rum I.

14./10. Bili smo prosti. Dopoldne sem pral perilo in se okopal, popoldne pa delal stopnice. Zvečer sem šel po opeko. Vreme je bilo lepo. Prejeli smo rum.

15./10. Postavil prva dva poka in zadnja dva uberlago gor djal. Zvečer šel po zigel.

15./10. Postavili smo prvi dve strelni odprtini in namestili še zadnji dve zgornji plasti. Zvečer sem šel po opeko.

16./10. Postavil I pok bil general pri nas fasali rum šel po zigel. ponoči je deževalo Hütter šel v špital.

16./10. Postavili smo eno strelno odprtino. Pri nas je bil general. Prejeli smo rum. Šel sem po opeko. Ponoči je deževalo. Hütter je bil odpeljan v bolnišnico.

17./10. Postavil 2 poka. šel po zigel.

17./10. Postavili smo dve strelni odprtini. Šel sem po opeko.

18./10. postavil 2 poka fasali rum. Šli po …

18./10. Postavili smo dve strelni odprtini. Prejeli smo rum.

19./10. Delali unterštant pri 9. komp.

19./10. Delali smo zaklone pri 9. kompaniji.

20./10. Delali v unterštantu postelje za Inf. Predpoldne Rus malo streljal. fasali rum I in perilo I. Golmajer šel v špital.

20./10. Delali smo v unterštantu, postelje za pehoto. Dopoldne je ruska artilerija malo streljala. Prejeli smo rum in perilo. Golmajer je odšel v bolnišnico.

21./10. fraj predpoldne nosili les. Popoldne delali prügebweg. Od trema šel Zupanc v civil, Celi dan je prav mrzlo.

21./10. Bili smo prosti. Dopoldne smo nosili les, popoldne delali prügebweg. Od treh je Zupanc odšel v civil, ves dan je bilo zelo mrzlo.

22./10. Delali unterštant. Danes smo vzeli prvikrat mantle s seboj ker je precej mrzlo fasali rum I. Lschnek prišel iz špitala.

22./10. Delali smo unterštant. Danes smo prvič vzeli plašče s seboj, ker je bilo precej mrzlo. Prejeli smo rum. Lschnek se je vrnil iz bolnišnice.

23./10. Postavil 2 poka imeli luč s seboj Zjutraj je bila fejst slana in tudi zemla je malo zmrznila. Pusrhrtz odšel k brigadi delat.

23./10. Postavili smo dve strelni odprtini, imeli svetilke. Zjutraj je bila močna slana in zemlja nekoliko zmrznila. Pusrhrtz je odšel k brigadi.

24./10. Postavil 2 poka kovača sta šla delat k kuhinji klanfe. Celi dan deževalo fasali rum I. Bili zvečer fraj.

24./10. Postavili smo dve strelni odprtini, kovača sta odšla delati v kuhinjo. Celi dan je deževalo. Prejeli smo rum. Zvečer smo bili prosti.

25./10. Postavil 2 poka zvečer dal srajco v pranje.

25./10. Postavili smo dve strelni odprtini. Zvečer smo prali srajce.

26./10. Postavil 2 poka fasali rum I. Vreme se spremenilo lepo in mrzlo.

26./10. Postavil 2 poka. Fasali rum I. Vreme se je spremenilo; bilo je lepo in mrzlo.

27./10. Postavil 2 poka. bili aeroplani gor.

27./10. ostavili smo dve strelni odprtini. Nad nami so bili aeroplani.

28./10. Fraj zjutraj šli k emfererju prodal 4 pakle tobaka fasali rum I.

28./10. Bili smo prosti. Zjutraj smo šli k emfererju, kjer sem prodal štiri pakete tobaka. Prejeli smo rum prve kakovosti.

29./10. Postavil 2 poka ter smo prodrli. Vreme lepo in toplo.

29./9. 1917 Postavili smo dve strelni odprtini in prodrli naprej. Vreme je bilo lepo in toplo.

30./10. Postavil 2 poka. Zjutraj bilo oblačno in vetrovno potem se je zjasnilo veter ni ponehal. Fasali rum I. Jaz rum dal za kruh Grancu.

30./10. Postavili smo še dve strelni odprtini. Zjutraj je bilo oblačno in vetrovno, nato se je nebo razjasnilo, veter pa ni ponehal. Prejeli smo rum prve kakovosti. Jaz sem svoj del ruma zamenjal za kruh pri Grancu.

31./10. Postavil zadnje 3 poke Rus čisto blizu nas streljal. Kupil pol vehne kruha za 2K.

31./10. Postavili smo zadnje tri strelne odprtine. Ruska artilerija je bila zelo blizu in streljala. Kupil sem pol vehne kruha za 2 K.

1./11. Začeli novi fushslok delati pri 9.komp. Rus poslal par granat. Bil komp. komik pri nas fasali rum I.

1./11. Začeli smo delo na novem fushsloku pri 9. kompaniji. Rus je poslal nekaj granat. Bil je prisoten komp. komik, prejeli smo rum prve kakovosti.

2./11. Delali pri fushslok.

2./11. Delali smo pri fushsloku.

3./11. Bil bolan fasali rum.

3./11. Bil sem bolan. Prejel sem rum.

4./11. frei. I. in II. Kr… sta šla kopat na Končamale. Kupil lin… svinčnik. Pri civilistih dobil polento.

4./11. Bili smo prosti. Prvi in drugi del kompanje sta šla kopat na Končamale. Kupil sem svinčnik in pri civilistih dobil polento.

5./11. Še kopali potem maširali nazaj kompaniji. Fasali 2 jabolki ruma niem nič dobil. Prišel nadporočnik nazaj k kampaniji.

5./11. Še kopali, nato smo maširali nazaj k kompaniji. Prejeli smo po dve jabolki ruma, sam pa nisem nič dobil. Prišel je nadporočnik nazaj k kompaniji.

6./11. Šel k marode vizitju. Ob 9. začel padati dež.

6./11. Šel sem k marodemu na vizitacijo. Ob deveti uri je začelo padati dež.

7./11. Še bil marot. Predpodne šel po slamo. Zvečer smo fasali rum II. Antretali mokrume.

7./11. Še vedno sem bil marod. Dopoldne sem šel po slamo. Zvečer smo prejeli rum druge kakovosti in izvedli antreten za mokrume.

8./11. Bil marot.

8./11. Še vedno sem bil marod.

9./11. Sem šel k tesarjem delat. Zvečer šli po les k cesti. Fasali rum I. Prišel Rešek spet k kompanji.

9./11. Delal sem pri tesarjih. Zvečer smo šli po les k cesti. Prejeli smo rum prve kakovosti. Prišla je tudi Rešek nazaj k kompaniji.

10./11. Delal rame. Vreme lepo. Zvečer šli po les 2 krat. 2 Ruska aeroplana sta se vozila nad nami.

10./11. Delali smo rame. Vreme je bilo lepo. Zvečer smo šli po les dvakrat. Nad nami sta bila dva ruska aeroplana.

11./11. frei. Jaz sem bil spet marot. Popoldan smo pokrili naš unterštad z dach papo. Fasali rum I. Dal Marčiči 30 cigaret za ½ vehne kruha. Popoldne nisem dobil prikuhe.

11./11. Bili smo prosti. Jaz sem bil spet marod. Popoldne smo pokrili naš unterštad z dach-papo. Prejeli smo rum prve kakovosti. Dal sem Marčiču 30 cigaret za pol vehne kruha. Popoldne nisem dobil prikuhe.

12./11. Bil marot. Celi dan frei.

12./11. Bil sem marod. Celi dan prosti.

13./11. Bil marot. Predpoldne listje grabil. Prišel Serbec spet nazaj fasali rum I p. Tudi obuvalo je prišlo. Šli spet na dopust 2 od IV …

13./11. Še vedno marod. Dopoldne sem grabil listje. Prišel je Serbec nazaj k kompaniji, prejeli smo rum prve kakovosti. Prišlo je tudi obuvalo. Dva vojaka od IV. so šla spet na dopust.

14./11. Bil marot. Predpoldne drva žagal za nas. Popoldne začelo deževat.

14./11. Bil sem marod. Dopoldne sem žagal drva za nas. Popoldne je začelo deževati.

15./11. Delal pri 11. komp. Guchdoh. Vreme slabo fasali rum I.

15./11. Delal sem pri 11. komp. Guchdoh. Vreme je bilo slabo. Prejeli smo rum prve kakovosti.

16./11. Delali pri 3. komp. unterštana kakor fushsboh. Vreme slabo na večer začel dež padati ponoči pa sneg.

16./11. Delali smo pri 3. komp. unterštan kakor fushsboh. Vreme slabo; zvečer je začel dež padati, ponoči pa sneg.

17./11. Delali naprej unterštant. Vreme mrzlo fasali rum I p. Prišla obleka, žlice in protzaki. Bli …

17./11. Delali smo naprej unterštant. Vreme mrzlo. Prejeli smo rum prve kakovosti. Prišla je obleka, žlice in protzaki.

18./11. frei. Popoldne delali gelender.

18./11. Bili smo prosti. Popoldne smo delali gelender.

19./11. Delali untertrit na desno Rus par granat in šrapnelov spustil. Vreme vetrovno in hladno. Fasali rum I. Jaz sem si prihranil rum.

19./11. Delali smo untertrit na desni strani. Rus je izstrelil nekaj granat in šrapnelov. Vreme je bilo vetrovno in hladno. Prejeli smo rum prve kakovosti, jaz pa sem si prihranil svoj del ruma.

20./11. Delali untertrit post… I. pok. Ruska Int. Streljala, tudi artilerija je dala par strelov bil naš aeroplan bil gor vreme oblačno.

20./11. Delali smo untertrit. Ruska in italijanska artilerija sta izstrelila nekaj strelov, naš aeroplan je bil nad nami. Vreme oblačno.

21./11. Postavil 2 poka. Vreme spremenljivo dobil šuhe.

21./11. Postavili smo dve strelni odprtini. Vreme spremenljivo. Prejeli smo nove čevlje.

22./11. Delali untertrit postavil 2 mala poka in enega velikega in 9 stopnic. Nič unšpena.

22./11. 1917 Delali smo untertrit, postavili dve mali strelni odprtini, eno veliko in devet stopnic. Nismo prejeli nič unšpena.

23./11. Delali untertrit postavil 3 poke nič ruma nič unšpena. Bila celi dan 2 naša aeroplana gor. Vreme lepo in toplo.

23./11. Delali smo untertrit, postavili tri strelne odprtine. Nismo prejeli ruma ali unšpena. Ves dan sta bila nad nami dva naša aeroplana. Vreme lepo in toplo.

24./11. Delali untertrit. Postavi 3 poke, ob 1 uri prišel eden pro… smo šli domov.

24./11. Delali smo untertrit, postavili tri strelne odprtine. Ob eni uri je prišel eden od pro…, nato smo šli domov.

25./11. Celi dan frei.

25./11. celi dan prosti.

26./11. Celi dan frei. Zaigral 6 K.

26./11. celi dan prosti, igral sem 6 K.

27./11. frei predpoldne eksicirali fasali še beli kruh ruma še nič. Ponoči igrali do 8 ure zaigral 1 K 30 h.

27./11. prost dopoldne, eksicirali smo, prejeli še beli kruh, rum še nič. Ponoči smo igrali do 8. ure, zaigral sem 1 K 30 h.

28./11. frei. Šel k Inft. kompaniji po malo krompirja. Dal Šereku 1 pakl cigaret tobaka za kruh. Vreme lepo in toplo.

28./11. Bili smo prosti. Šel sem k infanterijski kompaniji po malo krompirja. Dal sem Šereku en paket cigaret tobaka za kruh. Vreme lepo in toplo.

29./11. frei. Zvečer so naši in Rusi spuščali luchtrakete v zrak. Kruh še bel dobil od Marčiča pol…

29./11. Bili smo prosti. Zvečer so naši in Rusi spuščali lučtrakete v zrak. Prejeli smo še bel kruh od Marčiča.

30./11. frei predpoldne eksecirali, popoldne šel po krompir.

30./11. Prost dopoldne, eksecirali smo. Popoldne šel po krompir.

1./12. frei. Predpoldne eksecirali. Fasali črni kruh. Vreme oblačno.

1./12. Prost, dopoldne eksecirali. Prejeli smo črni kruh. Vreme oblačno.

2./12. frei.

2./12. prost.

3./12. frei predpoldne eksecirali.

3./12. prost dopoldne, eksecirali.

4./12. Predpoldne bil General pri nas smo eksecirali, popoldne šel po krompir.

4./12. Dopoldne bil general pri nas, eksecirali smo. Popoldne šel po krompir.

5./12. Delal v vasi Terahy pri brigadi barake blo mrzlo in sneg šel celi dan.

5./12. Delali smo v vasi Terahy pri brigadi. Barake so bile mrzle, padal je sneg. Delo celi dan.

6./12. Maširali v Černovice z godbo bil strašen mraz. Spali v Nadvojvoda Evgen kasarni.

6./12. Maširali smo v Černovice z godbo, bil je strašen mraz. Spali smo v kasarni Nadvojvoda Evgen.

7./12. Maširali na Bučko tam se naložili na vlak ter čez noč čakali.

7./12. Maširali smo na Bučko, tam smo se naložili na vlak in čez noč čakali.

8./12. Ob 10.uri predpoldne se odpeljali z Zemarske ob ½ 4 ure bil v Kolomeji tam dobil menažo ter se hitro peljali naprej. Na večer smo dobili v vsak vagon 1 vrečo krompirja.

8./12. Ob 10. uri dopoldne smo se odpeljali z Zemarske; ob ½ 4 uri prišli v Kolomejo, tam dobili menažo, nato smo se hitro peljali naprej. Na večer smo v vsak vagon prejeli po vrečo krompirja.

9./12. Kavo imeli na Taherov menažo na Rahi,

9./12. Kavo smo imeli na Taherov, menažo na

fasali deke, kava imeli Marmoranigit.

Rahi, prejeli smo deke. Kavo smo imeli Marmoranigit.

10./12. Kavo imeli v Liup? Menažo v Seget fasali rum. V Misekul kupil zemljevid. Tuzesabany imeli zvečer kavo.

10./12. Kavo smo imeli v Liup?, menažo v Seget, prejeli smo rum. V Misekul kupil zemljevid. V Tuzesabany zvečer kavo.

11./12. Zjutraj bili v Budimpešti, kavo imeli v Budapest Külenfold. Menažo v Siofok kavo v Nagykanisa. Ponoči začel sneg padati.

11./12. Zjutraj smo bili v Budimpešti, kavo imeli v Budapest Külenfold, menažo v Siofok, kavo v Nagykanisa. Ponoči je začel padati sneg.

12./12. Zjutraj imeli kavo na Kranisfeldu, potem se peljali čez Maribor. Menažo imeli na Wuchern-Mahrenbergu. Večer kavo v Muter Drauburgu, potem se peljali do Celovca.

12./12. Zjutraj smo imeli kavo na Kranisfeldu, potem smo se peljali čez Maribor. Menažo smo prejeli na Wuchern-Mahrenbergu. Zvečer kava v Muter Drauburgu, nato nadaljevali pot do Celovca.

13./12. V Felbachu imeli kavo ter stali do poldneva fasali rum menažo imeli Mnoštceo kavo v Lussinitz tam smo se … ter mraz imeli do Leopold stata tam smo spali.

13/12. V Felbachu smo imeli kavo in stali do poldneva. Prejeli smo rum, menažo smo dobili v Mnoštceu. Kavo smo imeli v Lussinitz, tam smo se ustavili in kljub mrazu pot nadaljevali do Leopolda, kjer smo prespali.

14./12. Maširali na Resiutte.

14./12. Maširali smo na Resiutte.

15./12. Maširali na Mi… tam dobili vina dosti premoga …

15./12. Maširali smo na Mi…, tam smo prejeli veliko vina in premoga.

16./12. Zjutraj eno uro stali.

16./12. Zjutraj smo stali eno uro.

17./12. Maširali na Leonardo. Spali v eni hiši je bilo zunaj hladno. Fasali cvibah.

17./12. Maširali smo na Leonardo. Spali smo v eni hiši; zunaj je bilo hladno. Prejeli smo cvibah.

18./12. Maširali na

18./12. Maširali smo naprej (podrobnosti niso zabeležene).

19./12. Maširali na Cordignans tam imeli nast, fasali vino, konserven in 2 pakla cigareten tobaka.

19./12. Maširali smo na Cordignans. Prejeli smo nastanitev, vino, konzervirano hrano in dva pakla cigaret tobaka.

20./12. Maširali na Soto grada skozi Wittorija v Wittoriji dobili vina za kupit po 2 K.

20./12. Maširali smo na Soto Grada, skozi Vittorijo. V Vittoriji smo dobili vino, ki smo ga lahko kupili po 2 K.

21./12. Maširali na Miorne v Taveli dobil jabolk po 25 kr 1kgl.

21./12. Maširali smo na Miorne v Taveli. Kupil sem jabolka po 25 kr za kilogram.

22./12. Maširali na Sant Števan vina dobili dosti zastonj. Delali v vasi Gola.

22./12. Maširali smo na Sant Števan, prejeli veliko vina zastonj. Delali smo v vasi Gola.

23./12. Bili frei. Popoldne nosili deske skupaj za unterštande.

23./12. Bili smo prosti. Popoldne smo nosili deske za unterštande.

24./12. Delali unterštande celi dan.

24./12. Delali smo unterštande celi dan.

25./12. Bil doma popoldne gnal civiliste na Miane k divizionu. Zjutraj bil ogenj v vasi.

25./12. Bil sem doma. Popoldne sem gnalo civiliste na Miane k divizionu. Zjutraj je bil ogenj v vasi.

26./12. Bil doma zvečer se unsribali v ..Lungu.

26./12. Bil doma. Zvečer smo se unsribali v Lungu.

27./12. Bil marot ponoči šel sneg

27./12. Bil sem marod. Ponoči je padal sneg.

28./12. Bil še marot predpoldne bil malo pijan.

28./12. Še vedno marod, dopoldne bil malo pijan.

29./12. Kusruhal ponoči delali inderitande ponoči, pol vozil aeroplan, vreme lepo.

29./12. Kusruhal. Ponoči smo delali inderitande, nato vozili aeroplan. Vreme lepo.

30./12. Popoldne rekviririrali deske po vasi. Italijan dal eno granato v vas blizu naše hiše tudi koruzo smo likali in luščili. Delali pri Bran. komp. unterštante. Italijan zadel 2 krat v hišo pri kateri smo mi delali.

30./12. Popoldne smo rekviririrali deske po vasi. Italijan je izstrelil eno granato v vas blizu naše hiše; tudi koruzo smo likali in luščili. Delali smo pri Bran. komp. unterštande. Italijan je dvakrat zadel hišo, pri kateri smo delali.

31./12.Delali unterštante v postojanki zvečer smo imeli gasmaske gor.

31./12. Delali smo unterštande v postojanki. Zvečer smo imeli gasmaske gor.

1918

1918

1./1. fasali šnops, zjutraj ko smo prišli z dela smo pili. Po menaži je bil antret cela kompanija. Zvečer šli delat med potjo nas je Taljan obstreljeval z granatami, tako da nismo mogli naprej dva sta bila ranjena.

1./1. Prejeli smo šnops. Zjutraj, ko smo prišli z dela, smo pili. Po menaži je bil antret cela kompanija. Zvečer smo šli delat, med potjo nas je Talijan obstreljeval z granatami, tako da nismo mogli naprej; dva vojaka sta bila ranjena.

2./1. Delali unterštante prav močno padalo.

2./1. Delali smo unterštande, padalo je močno

		deževje.
3./1.	*Delali naprej blo precej oblačno in hladno.*	*3./1. Delali smo naprej. Vreme je bilo precej oblačno in hladno.*
4./1.	*Prav močno streljal v našo vas bil 1 ranjen in šel v špital, Delali unterštante.*	*4./1. Prav močno so streljali v našo vas; en vojak je bil ranjen in odpeljan v špital. Delali smo unterštande.*
5./1.	*Delali unterštant, naša artilerija prav močno streljala.*	*5./1. Delali smo unterštant. Naša artilerija je prav močno streljala.*
6./1.	*Ko smo šli na delo je naša 1 baterija začela streljati tako da smo mogli malo počakat, potem celo noč naša artilerija močno streljala, ena partija šla mrtve izpokopavat.*	*6./1. Ko smo šli na delo, je naša prva baterija začela streljati, tako da smo morali malo počakati. Nato je celo noč naša artilerija močno streljala, ena partija je šla mrtve izkopavati.*
7-/1.	*Za menažo imeli piksne in … še drugi dan. Popoldan začel sneg padat in celo noč.*	*7./1. Za menažo smo imeli piksne in … (podrobnosti niso zabeležene). Popoldne je začel padati sneg in snežilo celo noč.*
8-/1.	*Predpoldne snežilo. Delali unterštante.*	*8./1. Predpoldne je snežilo. Delali smo unterštande.*
9-/1.	*Bil doma.*	*9./1. Bil sem doma.*
10./1.	*Šel na bojno zarišče.*	*10./1. Šel sem na bojno zarišče.*
11./1.	*Proti večeru zadel našo hišo. Zvečer sem les in deske skup spravljal za unterštante. 24. v. več lemunge.*	*11./1. Proti večeru je Talijan zadel našo hišo. Zvečer sem les in deske spravljal skupaj za unterštande.*
12./1.	*Delal pri Barn. Gudoloh bilo čisto mirno.*	*12./1. Delal sem pri Barn. Gudoloh; bilo je čisto mirno.*
13./1.	*Popoldne delali naše unterštante bla gosta župa.*	*13./1. Popoldne smo delali naše unterštande; bila je gosta župa.*
14./1.	*Predpoldne delali pri naših unterštantih. Popoldne smo mogli iz hiše se preselit na drugi kraj, ker je ravno pred hišo granato vrgel. Ponoči delal unterštant. Most so*	*14./1. Predpoldne smo delali pri naših unterštandih. Popoldne smo se morali preseliti na drugo lokacijo, ker je ravno pred hišo padla granata. Ponoči smo delali unterštand, most pa*

raztrelili.

so razstrelili.

15./1. Popoldne vozil deske k unterštantom, prav močno strelja. Zvečer bil doma.

15./1. Popoldne sem vozil deske k unterštandom. Streljanje je bilo močno. Zvečer sem bil doma.

16./1. Naša artilerija zjutraj fejst streljala, zvečer delal ponoči megever štadnde, šli ¾ na 1 domo, blo mirno vreme, oblačno, bil fejst pijan.

16./1. Naša artilerija je zjutraj močno streljala. Zvečer sem delal ponoči pri megever štandih. Šli smo okoli tri četrt na eno domo. Vreme je bilo mirno in oblačno; bil sem precej pijan.

17./1. Delali štük … levo od Taverne do 10.ure. Naša artilerija močno strelja potem bilo spet mirno. 2. večer je bil …

17./1. Delali smo štük… levo od Taverne do 10. ure. Naša artilerija je močno streljala, potem pa je spet bilo mirno.

18./1. Popolden Talijan streljal k 3….šel Zugsfürer Klener k Divizijam. Zvečer delal pri stuke …Prav močno streljal …

18./1. Popoldne je Talijan streljal. Zugsfürer Klener je šel k divizijam. Zvečer smo delali pri štuke… Prav močno je streljal.

19./1. Popolden vozil deske za unterštande celi popoldne. Obstreljeval našo vas fasali šnops.

19./1. Popoldne sem vozil deske za unterštande celi popoldan. Našo vas je obstreljeval Talijan. Prejeli smo šnops.

20./1- Celi dan delql pri unterštande za feldmelble, vreme megleno, 19/11 bil Hribar ranjen-

20./1. Celi dan sem delal pri unterštande za feldmelble. Vreme megleno. 19/11 je bil Hribar ranjen.

21./1. Predpoldne delal unterštande 28v. več lemunge popoldne bili mali počit, na večer pili in peli da je bilo veselje, večer šli v .. jarke tam ležali celo noč.

21./1. Predpoldne sem delal unterštande 28v. Popoldne smo imeli mali počitek, zvečer smo pili in peli, da je bilo veselo. Večer smo ležali v jarkih celo noč.

22./1. Čez dan bili v hišah. Zvečer šli domov v vas Folo dobili menažo in večerjo skupaj, ponoči fejst streljal v vas.

22./1. Čez dan smo bili v hišah. Zvečer smo šli domov v vas Folo, prejeli smo menažo in večerjo, ponoči pa je močno streljalo v vas.

23./1. Zjutraj fasali. Stafelholme in bindure potem delali unterštande, mevče? Streljal, fasali rum.

23./1. Zjutraj smo prejeli Stafelholme in bindure. Nato smo delali unterštande, medtem je močno streljalo. Prejeli smo rum.

24./1. Delali unterštande, šli spet na urlab,

24./1. Delali smo unterštande in šli spet na dopust.

25./1. Delali Rust bilo precej aeroplanov, videl

25./1. Delali smo Rust. Bila je prisotna precej

	prvega metulja, fasali šnops.	*aeroplanov, videl sem prvega metulja. Prejeli smo šnops.*
26./1.	*Predpoldne delal še pri arestu popoldan bil frei talijan dal par salf na naše bivališče. Zvečer delal stühpunk N 5.*	*26./1. Predpoldne sem delal pri arestu, popoldne bil prost. Talijan je dal nekaj salf na naše bivališče. Zvečer sem delal stühpunk N5.*
27./1.	*Šli v barake samo naše eng delal še stühpunk.*	*27./1. Šli smo v barake; samo naše enote so delale še stühpunk.*
28./1.	*Popoldan zadel 2 krat hišo kjer smo spali, zvečer delal anterštand.*	*28./1. Popoldne je Talijan zadel dvakrat hišo, kjer smo spali. Zvečer smo delali anterštand.*
29./1.	*Delal anterštand.*	*29. /1. Delali smo anterštand.*
30./1.	*Bli doma ponoči nesli deske …*	*30./1. Bili smo doma; ponoči smo nesli deske.*
31./1.	*Celi dan frei, ponoči nosili deska, rum fasali.*	*31./1. Celi dan prosti; ponoči smo nosili deske in prejeli rum.*
1./2.	*Ponoči delal pri unterštand. Popoldne streljal močno v vas Selo. 550 v več lemunge.*	*1./2. Ponoči sem delal pri unterštandu. Popoldne je Talijan močno streljal v vas Selo. 550 v več lemunge.*
2./2.	*Nosili les za rame.*	*2. /2. Nosili smo les za rame.*
3./2.	*Nosili les za rame.*	*3./2. Nosili smo les za rame.*
4./2.	*Delal pri reki Piavi fuksboch.*	*4./2. Delal sem pri reki Piavi, fuksboch.*
5./2.	*Delal naprej fuksboch fasali rum.*	*5./2. Delal sem naprej fuksboch; prejeli smo rum.*
6./2.	*Delal pri fuksboch. Talijan celo noč fejst streljal k felcfaske 4. Fasali marmelado.*	*6./2. Delal pri fuksboch. Talijan je celo noč močno streljal k felcfaske 4. Prejeli smo marmelado.*
7./2.	*Bil doma.*	*7./2. Bil sem doma.*
8./2.	*Šel na bojno … Za menažo imeli ribe.*	*8./2. Šel sem na bojno… Za menažo smo imeli ribe.*
9./2.	*Delal fuksboch, prav močno streljal levo od nas.*	*9./2. Delal sem fuksboch; levo od nas je močno streljal Talijan.*

10./2. Bil frei, popoldne prav močno streljal v …	*10./2. Bil sem prost, popoldne je prav močno streljalo v …*
11./2. Delal fuksboch, čisto mirno. Vreme oblačno.	*11./2. Delal fuksboch, čisto mirno. Vreme oblačno.*
12./2. Delal fuksboch isto mirno.	*12./2. Delal fuksboch; vse mirno.*
13./2. Delal Fuksboch, Talijan prav močno streljal k nam.Malo me je zadelo.	*13./2. Delal fuksboch. Talijan je prav močno streljal proti nam; malo me je zadelo.*
14./2. Delal fuksboch streljal tak kot prejšnji večer. Ponoči blo jasno.	*14./2. Delal fuksboch; streljalo je tako kot prejšnji večer. Ponoči je bilo jasno.*
15./2. Popoldne začelo snežiti, zvečer bli doma, lepo vreme.	*15./2. Popoldne je začelo snežiti. Zvečer smo bili doma; lepo vreme.*
16./2. Bli celi dan doma.	*16./2. Bili smo doma celi dan.*
17./2. Začeli delat fuksboch blizu mesta Valddobradine.	*17./2. Začeli smo delati fuksboch blizu mesta Valdobradine.*
18./2. Predpoldne Talijan močno streljal na St.Stefan, postavil 2 rama delal ponoči.	*18./2. Predpoldne je Talijan močno streljal na St. Stefan. Postavili smo 2 rama; delali smo ponoči.*
19./2. Doma (½ menaže).	*19./2. Doma, prejeli smo pol menaže.*
20./2. Delal … postavil 3 rame, zjutraj …	*20./2. Delali smo in postavili 3 rame; zjutraj …*
21./2. Fasal hlače in … Delal ponoči postavil 2 rami bilo pol menaže fasali ribe I škatlo.	*21./2. Prejeli smo hlače in … Delali ponoči, postavili 2 rami. Bila je pol menaže; prejeli smo ribe in eno škatlo.*
22./2. Bil doma za menažo blo polovico konjskega mesa brez prikuhe.	*22./2. Bili smo doma; za menažo je bilo polovico konjskega mesa brez prikuhe.*
23./2. Delal podnevi postavil 3 rame fasali cvibak.	*23./2. Delali smo podnevi in postavili 3 rame; prejeli smo cvibak.*
24./2. Delal ponoči zvečer bla polenta.	*24./2. Delali smo ponoči; zvečer smo dobili polento.*
25./2. Doma fasali cvibak.	*25./32 Doma; prejeli smo cvibak.*

26./2. Delal podnevi pri desnem vhodu podprl in bobil.

26./2. Delali smo podnevi pri desnem vhodu, podprli in bobil.

27./2. Delal ponoči pri levem vhodu podprl fasali cvibak.

27./2. Delali smo ponoči pri levem vhodu in podprli; prejeli smo cvibak.

28./2. Bil doma delal 2 uri pri fuksbochu. Zvečer začelo deževati.

28./2. Bili smo doma, delali 2 uri pri fuksbochu. Zvečer je začelo deževati.

1./3. Vreme deževno bil v mestu Valddobradine po vino. Postavil 3 rame.

1./3. Vreme deževno. Bil sem v mestu Valdobradine po vino. Postavili smo 3 rame.

2./3. Delal ponoči postavil 2 rami, za večerjo bila polenta, prav močno deževalo.

2./3. Delali smo ponoči in postavili 2 rami. Za večerjo smo imeli polento; močno je deževalo.

3./3. Zjutraj močno streljali s strojnimi puškami, fasali cvibak, bil doma deževalo in ponoči fejst snežilo po hribih.

3. /3. Zjutraj močno streljali s strojnimi puškami. Prejeli smo cvibak. Bil sem doma; deževalo in ponoči močno snežilo po hribih.

4./3. Delal podnevi postavil zadnje 3 rame pri desnem vhodu celi dan po malem deževalo.

4./3. Delali smo podnevi in postavili zadnje 3 rame pri desnem vhodu. Celi dan je rahlo deževalo.

5./3. Predpoldne delal doma, vreme bilo lepo zvečer fasal celi kruh.

5./3. Predpoldne sem delal doma; vreme lepo. Zvečer sem prejel celi kruh.

6./3. Bil doma zvečer delal pri kuhinji celi dan dež.

6./3. Bil sem doma; zvečer delal pri kuhinji. Celi dan dež.

7./2. Eden pok prestavil in enega postavil, vreme blo malo lepše.

7./3. Eden pok je bil prestavljen in en postavljen; vreme je bilo malo lepše.

8./3. Smo se šli kopat na Kobci bilo lepo.

8./3. Šli smo se kopat na Kobci; vreme lepo.

9./3. Bil doma predpoldne pral za Korp. In zase. Vreme oblačno a brez dežja.

9./3. Bil sem doma; predpoldne pral za Korp. in zase. Vreme oblačno, brez dežja.

10./3. Prav prijetno vreme toplo. Delal podnevi postavil eden pok. Talijan močno streljal v Fobo.

10./3. Prijetno toplo vreme. Delal podnevi in postavil en pok. Talijan je močno streljal v Fobo.

11./3. Predpoldne delal doma. Bil Talijanski

11./3. Predpoldne delal doma. Talijanski

aeroplan gor in metal listke. Za menažo bilo pol piksne. Delal ponoči postavil enega poka.

aeroplan je bil gor in metal listke. Za menažo smo prejeli pol piksne. Ponoči delal in postavil enega poka.

12./3. Doma popoldne malo delal zvečer so nam prečitali koliko menaže bi imeli dobit.

12./3. Doma popoldne malo delal. Zvečer so nam prebrali, koliko menaže bomo prejeli.

13./3. Delal po dnevi postavil eden pok.

13./3. Delal podnevi in postavil en pok.

14./3. Delal ponoči pri Beobachtuntstanom levo od naše kaverne, Čez dan deževalo ponoči po hribih snežilo, delal samo do polnoči.

14./3. Delal ponoči pri Beobachtunstanu levo od naše kaverne. Čez dan je deževalo, ponoči po hribih snežilo. Delal sem samo do polnoči.

15./3. Popoldne se dal napisat za dopust. Bil doma.

15./3. Popoldne se dal napisati za dopust. Bil doma.

16./3. Delal v kaverni čez dan postavil 2 poka. Vreme spet lepo. Za večerjo bil konski golaž.

16./3. Delal v kaverni; čez dan postavil 2 poka. Vreme spet lepo. Za večerjo bil konski golaž.

17./3. Frei fasali cvibak zvečer še prinesli … belega vina.

17./3. Prosti dan. Prejeli smo cvibak, zvečer še belega vina.

18./3. Zjutraj šel korp. od našega enega na Udine, Delal ponoči, postavil e 1 pok.Za menažo 2 moža I piksno. Za večerjo bla polenta. G. Stotnik prišel k komp.

18./3. Zjutraj šel korp. od našega enega na Udine. Delal ponoči in postavil 1 pok. Za menažo 2 moža I piksno. Za večerjo polenta. G. Stotnik je prišel k kompaniji.

19./3. Bil doma 2 moža I piksna.

19./3. Bil doma; 2 moža I piksna.

20./3. Eksecirali predpoldne in popoldne. Zvečer šli po vino na St. Štefan.

20./3. Predpoldne in popoldne eksecirali. Zvečer šli po vino na St. Štefan.

21./3. Delal pri tesarjih čez dan. Talijan močno strljal v Valdobraddane. Popoldne smo si spekli mačko fasali celi kruh menaža polovica.

21./3. Delal pri tesarjih čez dan. Talijan močno streljal v Valdobradine. Popoldne smo si spekli mačko; prejeli celi kruh, polovico menaže.

22./3. Popoldne delal doma. Menaža ena piksna in tri knedli župe nič. Delal ponoči postavil I pok.

22./3. Popoldne delal doma. Menaža ena piksna in tri knedli; župe ni bilo. Ponoči delal in postavil en pok.

23./3. Bil doma menaža polenta, piksna.

23./3. Bil doma; menaža polenta in piksna.

Popoldan šel po les za rame. Dobili lemunge 12K 53 v.

Popoldne šel po les za rame. Dobili smo lemunge 12K 53 v.

24./3. Frei, predpoldne blo čistenje. Večer donesli vina.

24./3. Prosti dan. Predpoldne čiščenje. Zvečer so prinesli vino.

25./3. Delal čez dan postavil 1 poka za večerjo dobili malo vina Talijan močno streljal k nam.

25./3. Delal čez dan in postavil en pok. Za večerjo smo dobili malo vina. Talijan je močno streljal k nam.

26./3. Predpoldne delal doma opoldne fasali limonado za večerjo spet sir deževalo. Zvečer sem ostal doma.

26./3. Predpoldne delal doma. Opoldne smo prejeli limonado za večerjo; spet sir. Deževalo je. Zvečer sem ostal doma.

27./3. Šli na dopust sem dal 2 paketa s seboj. Delal čez dan pri fuksboch na felawachi postavil 2 poka, Vreme spremenljivo. Za menažo ½ piksne, polenta 2… z murki in za večerjo sir.

27./3. Šli smo na dopust; s seboj sem dal 2 paketa. Delal čez dan pri fuksbochu na felawachi in postavil 2 poka. Vreme spremenljivo. Za menažo pol piksne, polenta z murki, za večerjo sir.

28./3. Bli doma predpoldne imeli ekseciranje popoldne pa šolo za gas maske. Za menažo ni bilo nič mesa samo 2 murki za večerjo pa polenta in sir.

28./3. Bili doma. Predpoldne ekseciranje, popoldne šola za gasmaske. Za menažo ni bilo mesa, le 2 murki; za večerjo polenta in sir.

29./3. Bil doma predpoldne delal 5 ur… fushboche. Za večerjo sir fasali pipntobak in 5 cigaret.

29./3. Bili doma. Predpoldne delal 5 ur pri fushbochu. Za večerjo sir; prejeli smo pipntobak in 5 cigaret.

30./3. Delal čez dan postavil 2 poka, Vreme lepo in toplo. Za večerjo 2 murki.

30./3. Delal čez dan in postavil 2 poka. Vreme lepo in toplo. Za večerjo 2 murki.

31./3. Bli frei. Za menažo dobili ½ piksne in 3 …, za večerjo samo kavo, fasali 10 špart cigaret 1 svečo, žepni robec, pakl tobaka za pipo. Popoldne sem šel na Folino v Feld kino. Ponoči začelo deževat. Fasali tudi limonado.

31./3. Prosti dan. Za menažo prejeli pol piksne in 3 …; za večerjo samo kavo. Prejeli smo 10 špart cigaret, eno svečo, žepni robec in pakl tobaka za pipo. Popoldne šel na Folino v Feld kino. Ponoči začelo deževati. Prejeli smo tudi limonado.

1./4. Bil celi dan doma deževalo, popoldne delal tri ure pri fuschboche.

1./4. Bili doma. Celi dan deževalo. Popoldne delal tri ure pri fuschbochu.

2./4. Delal pri fuschboch postavil 2 poka, čez

2./4. Delal pri fuschbochu in postavil 2 poka.

	dan lepo ponoči spet deževalo.	*Čez dan lepo vreme, ponoči spet deževalo.*
3./4.	*Frei, šli spet na dopust, popoldan fasal bluzo in … Delal doma rame.*	*3./4. Prosti dan; šli spet na dopust. Popoldne prejel bluzo in … Delal doma rame.*
4./4.	*Podnevi delal fuschboch postavil 2 poka. Celi dan lepo.*	*4./4. Podnevi delal fuschboch in postavil 2 poka. Celi dan lepo vreme.*
5./4.	*Bil doma, popoldne delal poke, celi dan lepo, za večerjo 2 ribi in rum. Ponoči smo igrali 8 K izgubil.*	*5./4. Bil doma. Popoldne delal poke; celi dan lepo vreme. Za večerjo 2 ribi in rum. Ponoči smo igrali 8 K, izgubil.*
6./4.	*Delal čez dan, postavil 2 poka predpoldne malo deževalo. Za menažo polenta z marmolado in kava, za večerjo golaž. Ponoči močno deževalo.*	*6./4. Delal čez dan in postavil 2 poka. Predpoldne rahlo deževalo. Za menažo polenta z marmelado in kava; za večerjo golaž. Ponoči močno deževalo.*
7./4.	*Frei, šli po črevlje na Cisum. Popoldan še z g. praporščakom na Guia, potem smo anhetali za invalide item K. Za večerjo bila polenta.*	*7./4. Prosti dan. Šli po čevlje na Cisum. Popoldne z g. praporščakom na Guia, nato anhetali za invalide item K. Za večerjo polenta.*
8./4.	*Predpoldne delal doma Fuksloh postavil 1 poka, za večerjo golaž.*	*8./4. Predpoldne delal doma pri Fukslohu in postavil en poka. Za večerjo golaž.*
9./4.	*Delal pri Fukslohu postavil 1 poka, za večerjo ribe.*	*9./4. Delal pri Fukslohu in postavil en poka. Za večerjo ribe.*
10./4.	*Doma delal popoldne celi dan deževalo. Za večerjo polenta.*	*10./4. Doma, popoldne celi dan deževalo. Za večerjo polenta.*
11./4.	*Doma predpoldne … z gasmaskami popoldne delal. Za menažo suho svinjsko meso in kisel krompir za večerjo golaž in kava, fasali 5 cigaret in cvibak.*	*11./4. Doma predpoldne … z gasmaskami, popoldne delal. Za menažo suho svinjsko meso in kisel krompir; za večerjo golaž in kava. Prejeli smo 5 cigaret in cvibak.*
12./4.	*Delal pri Fukslohu metali material… Talijan celi dan močno streljal in aeroplani so bili zmeraj gor.*	*12./4. Delal pri Fukslohu, metali material. Talijan celi dan močno streljal; aeroplani so bili zmeraj nad nami.*
13./4.	*Doma popoldne delal hlev, za večerjo kava polenta in golaž*	*13./4. Doma popoldne delal hlev. Za večerjo kava, polenta in golaž.*

14./4. Frei. Popoldan šli v gaskamro pa ne vsi bil2 krat pri raportu za urlaub, za večerjo ribe in čaj, fasali cvibak.

14./4. Prosti dan. Popoldne šli v gaskamro, ne vsi; dvakrat pri raportu za urlaub. Za večerjo ribe in čaj; prejeli smo cvibak.

15./4. Delal pri Fikslohu, za večerjo polenta.

15./4. Delal pri Fikslohu. Za večerjo polenta.

16./4. Doma predpoldne drve sekal za kuhinjo, za večerjo ribe.

16./4. Doma predpoldne drve sekal za kuhinjo. Za večerjo ribe.

17./4. Ob 3 uri vstal potem maširali na Miane tam šli k marode .. ,dobili menažo pol kruha in 10 cigaret pol I uri marševali na Mian tam dobili avtomobile ter se peljali na Vitorio, tam čakali 1 uro na vlak se peljali do Conegliano prestopili na drugi vlak in se peljali do Pragerskega.

17./4. Ob 3. uri vstal, maširali na Miane k marode. Prejeli smo pol kruha in 10 cigaret. Pol ure marševali na Mian, tam dobili avtomobile in se peljali na Vitorio. Čakali 1 uro na vlak in se peljali do Conegliana, prestopili na drugi vlak in odpeljali do Pragerskega.

18./4. Kupil v Celju 10 cigaret za 2 K. Na Pragerskem kupil za 32 K cigaret. Zvečer ob 9. uri se peljali na Eigidij- Tunell, ob pol 11. prišel domov.

18./4. V Celju kupil 10 cigaret za 2 K. Na Pragerskem kupil za 32 K cigaret. Zvečer ob 21. uri se peljali na Egidij-Tunell; ob pol 23. uri prispeli domov.

19./4. Predpoldne spal. Od 19.4. do 7.5. bil doma na urlaubi.

19./4. Predpoldne spal. Od 19.4. do 7.5. bil doma na urlaubi.

7./5. Se peljal od Egidija – Tunella čez Ljubljano do Občine ter se čez noč peljal v živinskih vozovih do Udine.

7./5. Se peljal od Egidija–Tunella čez Ljubljano do Občine, nato čez noč v živinskih vozovih do Udine.

8./5. V Udinu prestopil ter prišel ob 11 uri na Vitorio, spali smo na kamenju za večerjo malo črne kave.

8./5. V Udinu prestopil in ob 11. uri prispel na Vitorio. Spali smo na kamenju; za večerjo malo črne kave.

9./5. Zjutraj dobili malo kave potem pa čakali do menaže. Nekaj jih je predpoldne šlo k kompaniji za menažo meso, juha, krompir ½ vehne kruha in vsaki 2K 16v. Za večerjo koruzna juha, zvečer bil v kini.

9./5. Zjutraj prejeli malo kave, nato čakali do menaže. Nekaj jih je predpoldne šlo k kompaniji po meso, juho, krompir, pol vehne kruha in vsaki 2K 16 v. Za večerjo koruzna juha. Zvečer bil v kini.

10./5. Predpoldne dobili naše urlaubščine in … župo in ½ piemza. Popoldne se odpeljali na Pavo, se celo noč vozili.

10./5. Predpoldne prejeli naše urlaubščine, župo in pol piksne. Popoldne smo se odpeljali na Pavo in se celo noč vozili.

11./5. Zjutraj prišli k kompaniji. Predpoldne frei popoldne deske nosili.

12./5. Frei popoldne močno deževalo, zvečer smo šli les nosit in pontone vlačit iz vode.

13./5. Bil celi dan doma ob 11 uri enkrat antretali.

14./5. Predpoldne bil še doma popoldne delali most je precej deževalo, za večerjo golaš.

15./5. Celi dan doma.

16./5. Popoldne delali na vodi do ½ osme ure za večerjo golaž.

17./5. Popoldne nosili les s staciona do 4.ure potem frei pol … potem spet les iz ladat. Zvečer fasali rum.

18./5. Opoldne prišel General za menažo piksne. Popoldne bli na vodi zvečer fasali rum.

19./5. Celi dan frei piksne fasali rum bil pri maši.

20./5. Fasali 1 in ¼ kruha in rum. Bli pripravljeni za odhod po menaži šli na stacion Pinzano tam čakali do večera imeli tam še kavo in pomerl in potem se odpeljali naprej. Ob 11.uri se pripeljali na Saule spali v kasarni.

21./5. Ob pol 9.uri šli iz Saule menažo imeli v vasi S.Štefan. Zvečer prišli na Vitorio tam prenočili fasali rum.

22./5. Ob 7.uri šli iz Vitorije pol 1 prišli na Cison tam dobili menažo popoldne bili frei za večerjo bila polenta.

23./5. Frei fasali rum.

11./5. Zjutraj prispeli k kompaniji. Predpoldne prosti, popoldne nosili deske.

12./5. Prosti dan. Popoldne močno deževalo; zvečer smo šli nositi les in pontone iz vode.

13./5. Celi dan doma; ob 11. uri enkrat antretali.

14./5. Predpoldne doma, popoldne delali na mostu. Močno deževalo. Za večerjo golaž.

15. maj 1918 Celi dan doma.

16./5. Popoldne delali na vodi do pol osme ure. Za večerjo golaž.

17./5. Popoldne nosili les s staciona do 4. ure, potem prosti. Nato spet nosili les z ladat. Zvečer prejeli rum.

18./5. Opoldne prišel General; prejeli smo piksne za menažo. Popoldne bili na vodi, zvečer fasali rum.

19./5. Celi dan prosti. Prejeli piksne in rum. Bil pri maši.

20./5. Prejeli 1 in ¼ kruha ter rum. Pripravljeni za odhod, po menaži odšli na stacion Pinzano; čakali do večera, kjer smo imeli še kavo in pomerl. Nato se odpeljali naprej; ob 23. uri prispeli na Saule in spali v kasarni.

21./5. Ob pol 9. uri odhod iz Saule; v vasi S. Štefan prejeli menažo. Zvečer prispeli v Vitorio, tam prenočili in fasali rum.

22./5. Ob 7. uri odhod iz Vitorije; ob 12.30 prispeli na Cison, kjer prejeli menažo. Popoldne prosti, za večerjo polenta.

23./5. Prosti dan. Prejeli rum.

24./5. Predpoldne frei Popoldne imel službo v vasi Cison. Za večerjo pomerl.

24./5. Predpoldne prosti. Popoldne služba v vasi Cison; za večerjo pomerl.

25./5. Ob 7.uri marširali proč na Miavots tam bli do 4.ure potem šli v barake na Folo. Na Štefanovo močno streljal.

25./5. Ob 7. uri marš na Miavots; tam do 16. ure, nato v barake na Folo. Na Štefanovo močno streljal.

26./5. Celi dan frei popoldne deževalo, rum.

26./5. Celi dan prosti. Popoldne deževalo; prejeli rum.

27./5. Predpoldne delal na cesti med vasima Goia Štefano. Popoldne frei marmelada.

27./5. Predpoldne delal na cesti med vasema Goia in Štefano. Popoldne prosti. Za večerjo marmelada.

28./5. Predpoldne delal spet na cesti. Za večerjo polenta, za menažo meso in juha zakuhana lep in …

28./5. Predpoldne delal na cesti. Za večerjo polenta; za menažo meso in juha.

29./5. predpoldne delal na cesti zvečer bili obpelani za fuksboh delat doma ponoči ob pol 11.uri obmarširali na Mione. ¼ kruha in cvibak. Spali v eni hiši Folina Miarne. Zgubil Štalhelms.

29./5. Predpoldne delal na cesti. Zvečer obpelani za fuksboh; doma ponoči ob 23. uri obmarširali na Mione. Prejeli ¼ kruha in cvibak. Spali v eni hiši v Folina Miarne. Zgubil Štalhelms.

30./5. Marširali k Treni tam čakali do večera. Vrem bilo lepo toplo in jasno fasal hlače. Zvečer marširali na Conegliano.

30./5. Marširali k Treni; čakali do večera. Vreme lepo, toplo in jasno. Prejel hlače. Zvečer marširali na Conegliano.

31./5. Zjutraj ob 3.uri prišli na Conegliano bli tam celi dan. Popoldne bila kompanija raztalana na 2 dela. Talijan streljal na stacion za večerjo Fleisch konzerven. Pol kompanije šlo na stacione delat.

31./5. Ob 3. uri zjutraj prispeli na Conegliano; tam celi dan. Popoldne bila kompanija razdeljena na dva dela. Talijan streljal na stacion; za večerjo Fleisch konzerven. Pol kompanije šlo na stacione delat.

1./6. Do 4.ure popoldne čakali na Conigliani. Zjutraj vrgli Taljani naš aeroplan dol. Toplo povrl za večerjo, spali na prostem.

1./6. Do 16. ure čakali na Conigliani. Zjutraj naš aeroplan podrli Taljani. Toplo vreme. Za večerjo spali na prostem.

2./6. Ob 2.uri vstali imeli kavo potem šli naprej. Celi dan bili brez menaže ob 10.uri zvečer dobili menažo potem šli spat na prostem pol fleischkonzerven Collatto.

2./6. Ob 14. uri vstali, imeli kavo, nato nadaljevali pot. Celi dan brez menaže; ob 22. uri prejeli menažo, nato spat na prostem. Pol fleischkonzerven Collatto.

3./6. Čez dan bli frei, dobili Taljanski densr za lemungo. Menaža pol fleischkonzerven za večerjo polenta. Ob 11.uri smo šli delat na cesto granat luknje zasipavali. Ob 2.uri že bli doma.Malo deževalo.

3./6. Čez dan prosti; prejeli Taljanski densr za lemunge. Za večerjo pol fleischkonzerven, polenta. Ob 23. uri šli delat na cesto; zasipavali granatne luknje. Ob 2. uri že doma. Rahlo deževalo.

4./6. Predpoldne lepo jasno popoldne zopet dež. Za menažo zelje in pol fleischkonzerven za večerjo samo kava. Zvečer samo1 . … šel delat. Ob pol noči prišel les in deske smo šli nosit ta les.

4./6. Predpoldne lepo in jasno, popoldne zopet dež. Za menažo zelje in pol fleischkonzerven; za večerjo samo kava. Zvečer ena oseba šla delat ob polnoči prišel les; deske smo šli nosit.

5./6. Čez dan frei menaža še ravno taka večerja polenta, večer bli vsi doma. 1 partija bla … celo noč dež in mrzlo po hribih sneg.

5./6. Čez dan prosti; menaža enaka kot prej. Za večerjo polenta. Zvečer vsi doma. Ena partija delala celo noč; dež in mrzlo; po hribih snežilo.

6./6. Zjutraj fasali šnops. Ob 10.uri šli drota iskat. Vreme lepo. Popoldne delali maskirung za pontone menaža meso krompirov zos in juha. Za večerjo pomerl od I.ga zuga na partijo ausrikala, od našega zuga pa narednik, četovodja in desetnik Štraus.

6./6. Zjutraj prejeli šnops. Ob 10. uri šli drota iskat. Vreme lepo. Popoldne delali maskirung za pontone; menaža meso, krompir, juha. Za večerjo pomerl od I. zuga na partijo ausrikala, od našega zuga pa narednik, četovodja in desetnik Štraus.

7./6. Celi dan frei menaža cela fleischkonzerven popoldne začeli Fuksclohe delat I.zug. Za večerjo klobase. Ob 9 smo ausrikali seboj nesli maske za ponpone ena partija šla po potonih Sappeur Depoti. Fasali lepši kruh.

7./6. Celi dan prosti; menaža cela fleischkonzerven. Popoldne začeli delati Fuksclohe I. zug. Za večerjo klobase. Ob 21. uri ausrikali in nesli maske za pontone; ena partija šla po pontone Sappeur Depoti. Prejeli lepši kruh.

8./6. Čez dan naš zug frei menaža meso, krompir, juha fasali limonado. I.zug delal popoldne spet fuksborknje. Zvečer II.zug spet pripravljal pontone.

8./6. Čez dan naš zug prosti; menaža meso, krompir, juha; prejeli limonado. I. zug popoldne delal spet fuksborknje. Zvečer II. zug pripravljal pontone.

9-/6. Čez dan doma, dobil pismo od brata? menaža fleis konzerva in ričet. Za večer polenta. Pontone zvezovali.

9./6. Čez dan doma; prejel pismo od brata. Menaža: fleisch-konzerva in ričet. Za večerjo polenta. Pontone zvezovali.

10./6. Menaža meso, zelje in župa s krompirjem zakuhana. Popoldne smo mogli celne podret in čisto na prostem ležat. Za večerjo

10./6. Menaža: meso, zelje in krompirjeva župa. Popoldne morali celne podreti in ležati na prostem. Za večerjo pomerl. Nosili pontone bliže

pomerl. Nosili pontone bliže vode.

vode.

11./6. Fleisch-konzerven ričet kava, zvečer samo kava. Popoldne malo deževalo. Ponoči pa močno. Nosili spet pontone, seboj nesli maskirungo kakor vsaki dan Taljan malo streljal kruh še precej lep.

11./6. Menaža: fleisch-konzerven, ričet in kava; zvečer samo kava. Popoldne rahlo deževalo, ponoči močno. Nosili spet pontone in maskirunge. Talijan malo streljal; kruh še precej lep.

12./6. Opoldne meso in dva krat župa, fasali limonado, zvečer paischl in kava. Samo ena partija aurikal. Jaz sem bil tudi doma, celo noč močno deževalo.

12./6. Opoldne prejeli meso in dvakrat župo; fasali limonado. Zvečer paischl in kava. Ena partija aurikala, jaz doma. Celo noč močno deževalo.

13./6. Predpoldne popravljal celtno. Menaža meso, župa in krompirjev zos s flekilami. Popoldne lepo, zvečer dobili snuppujev broncene.(4). Za večerjo pomerl. Po noči delali trak-geriste za pontone. Taljan s strojno puško precej streljal. Kruh že spet malo koruzni.

13./6. Predpoldne popravljali celtno. Menaža: meso, župa in krompirjev zos s flekilami. Popoldne lepo vreme. Zvečer prejeli snuppujev broncene (4). Za večerjo pomerl. Po noči delali trak-geriste za pontone. Talijan s strojno puško precej streljal. Kruh malo koruzni.

14./6. Zjutraj fasali rum Opoldne meso, župa zakuhana in Degemüsse. Vreme soparno. Zvečer smo bili marš pripravljeni. Za večerjo dobili čaj in golaš, ter vsak feldflašo kave za zjutraj. Celo noč čakali.

14./6. Zjutraj fasali rum. Opoldne: meso, župa zakuhana in Degemüsse. Vreme soparno. Zvečer marš pripravljeni; za večerjo čaj in golaš ter vsak feldflašo kave za zjutraj. Celo noč čakali.

15./6. Zjutraj ob 2.uri naša artilerija začela dromulat. Ob 5.uri smo začeli pontone spravljat k vodi. Ob ½ 7 uri pričeli prevažat infaterijo ter prevažali do 1ure popoldne potem ležali pri mostah do večera, potem ob 6.uri dobili menažo fleish-konzerve in krompir zos, kava z rumom, zvečer ob 9.uri prišli do našega lagerja tam bili 1uro potem šli nazaj k Piavi imeli na mosti dienst. čez noč, dobili nismo dobene fasunge za večerjo bi moglo bit tam kava dva ruma in pomerl. 3 ranjeni.

15./6. Ob 2. uri zjutraj naša artilerija začela dromulat. Ob 5. uri začeli spravljati pontone k vodi. Ob 6.30 uri prevažali infanterijo do 13. ure, potem ležali pri mostih do večera. Za večerjo fleisch-konzerve, krompirjev zos in kava z rumom. Ob 21. uri prispeli do našega lagerja; tam bili eno uro, nato nazaj k Piavi za mostni dienst. Ponoči nismo dobili dobene fasunge; za večerjo bi morala biti kava, dva ruma in pomerl. Trije ranjeni.

16./6. OB ¾ 7 začeli delat most katerega je Taljan prejšnji dan razbil, pri mostu je bilo

16./6. Ob 6.45 uri začeli delati most, ki ga je italijan prejšnji dan razbil; pri mostu veliko

dosti mrtvih. Ob 8.uri šli malo nazaj tam čakali na kavo. 2 ranjena. Ob ½ 2uri popoldne pride kuhinja in vsa fasunga. Menaža, meso, župa in zelje s krompirjem in kava z rumom, pomerl, rum in ¾ vekne kruha za 1 dan ležali celi dan pri Piavi. Popoldne začel Taljan k nam zelo močno streljat, aeroplani metali bombe kar zmiraj, tudi na most so metali bombe. Za večerjo polenta. Potem šli prevažat strelivo proti jutru pa ranjence. Jaz sem padel v Piavo. 2 ranjena.

mrtvih. Ob 8. uri smo šli malo nazaj in čakali na kavo. Dva ranjena. Ob 13.30 prišla kuhinja; prejeli menažo: meso, župa, zelje s krompirjem, kava z rumom, pomerl, rum in ¾ vekne kruha za 1 dan. Ležali celi dan pri Piavi. Popoldne močno streljanje Talijanov; aeroplani metali bombe, tudi na most. Za večerjo polenta. Prevažali strelivo in ranjence proti jutru. Jaz sem padel v Piavo. Dva ranjena.

17./6. Zjutraj zvlačili te raztreljene pontone ven potem čakali do menaže in malo spali, za menažo je bilo meso, ričet in župa. Fasali rum in pol kruha za dan, deževalo po malem celi dan. Za večerjo golaš. 20 mož nas je ostalo še pri Piavi, ponoči spali 2uri.

17./6. Zjutraj zvlačili raztreljene pontone ven, čakali do menaže in malo spali. Menaža: meso, ričet in župa. Fasali rum in pol kruha za dan. Deževalo po malem. Za večerjo golaš. Ostalo nas 20 pri Piavi; ponoči spali 2 uri.

18./6. Zjutraj zgodaj imeli alarm ker je bila velika voda. Kave nismo dobili nič več, odtrgalo most in skoro vse pontone voda odnesla mi smo bili na drugi strani vode. Večer streljal z gasom. Spali na tej strani. Celi dan brez vse menaže.

18./6. Zjutraj alarm zaradi velike vode. Kave nismo dobili. Odtrgalo most in skoraj vse pontone odnesla voda; bili na drugi strani reke. Večer streljal z gasom. Spali na tej strani. Celi dan brez menaže.

19./6. Ob 2.uri bil gas alarm potem spali naprej. Ob 2.uri popoldne pride krp. S pontonom po nas dobili 2 menaži za 1dan piksne ričet za večerjo malo polente in 2 mož feldflašo kave za 18.6. Za danes pa meso krompir in župo. Fasali rum in 1 ¼ kruha za 2 dni potem bili do večera prosti. Ta dan je strašno dosti ranjencev prišlo. Drugi so delali most, zvečer smo šli vsi delat most, bila 2 naša Saperja ranjena, streljal prav močno z artilerijo.

19./6. Ob 14. uri gas alarm; nato spali naprej. Ob 14. uri popoldne krp. s pontonom prinesel 2 menaži za 1 dan: piksne, ričet; za večerjo malo polente in 2 feldflaši kave za 18.6. Za danes: meso, krompir in župa. Fasali rum in 1 ¼ kruha za 2 dni. Do večera prosti. Veliko ranjencev. Drugi del delal most; zvečer vsi delali most; 2 Saperja ranjena. Močno streljanje z artilerijo.

20./6. Ob 8.uri prišli domov spili kavo potem sem šel na vodo v službo. Za menažo dobili Fleish-konzerve in ričet, kavo, za večerjo

20./6 1918 Ob 8. uri domov, spili kavo, nato v službo na vodi. Menaža: fleisch-konzerve, ričet, kava; za večerjo polenta. Naši pripravljeni za

pa polenta. Naši se pripravljali za nazaj iti.

odhod.

21./6. Predpoldne še bil v službi, šli spet na urlaub. Ob 3.popoldne smo imeli menažo meso, župo in krompirjev zos. fasali rum. Kruh navadno. Za večerjo golaš, bla spet 2 ranjena. Ponoči šle inft. Nazaj.

21./6. Predpoldne v službi, nato spet na urlaub. Ob 15. uri menaža: meso, župa in krompirjev zos; fasali rum. Za večerjo golaš. 2 ranjena. Ponoči infanterija nazaj.

22./6. Predpoldne frei. Ponoči šli spet v službo na uni kraj Piave. Streljal da je groza. Padel g. poročnik Holender in njegov sluga. Fleisch-konzerven in ričet kava in rum. Za večerjo polenta, našel nekaj kruha in vrečo krompirja. Po večerji šli 8 možov k mostu, tam ležali celo noč pri vodi Taljan pa streljal prav močno.

22./6. Predpoldne prosti. Ponoči spet v službo na Piavi. Streljanje močno; padel g. poročnik Holender in njegov sluga. Menaža: fleisch-konzerve, ričet, kava in rum. Za večerjo polenta; našli kruh in vrečo krompirja. Po večerji 8 mož pri mostu, tam ležali celo noč; Talijan streljal močno.

23./6. Zjutraj šli spet nazaj k naši službi tam dobili Fleish-konzerven, kruha in kave in ruma potem se peljali s pontoni nazaj k mosti, ter začeli razdirat most, večina materiala je šlo po vodi, pontone smo spravili h kraju. Ob 10.uri prišli na naš lager. Fasali 1l vina precej špeha in ¾ kruha za 1dan. Popolden bili frei za večerjo kava, čaj, polenta in pomerl. Šle 4partije vozit čez vodo strelivo. Jaz sem spal.

23./6. Zjutraj nazaj v službo; prejeli fleisch-konzerve, kruh, kavo in rum. Peljali pontone nazaj k mostu, začeli razdirati most; večina materiala odnesena po vodi. Pontone spravili h kraju. Ob 10. uri prispeli na lager. Fasali 1 l vina, precej špeha in ¾ kruha za 1 dan. Popoldne prosti; za večerjo kava, čaj, polenta in pomerl. Šle 4 partije vozit strelivo čez vodo. Jaz spal.

24./6. Čez dan frei. Popoldne sem našel 1drevo črešenj. Menaža navadna, kruha pol. Za večerjo kava in golaš in čaj.

24./6. Čez dan prosti. Popoldne našel eno drevo črešenj. Menaža navadna, kruh pol. Za večerjo kava, golaš in čaj.

25./6. Ob 5.uri odmarširali na St. Martino, tam imeli menažo, potem bli frei. Za večerjo klobasa in kava.

25./6. Ob 5. uri odhod na St. Martino; tam menaža, potem prosti. Za večerjo klobasa in kava.

26./6. Predpoldne frei. Za menažo Fleish-konzerve krompir in župa za večerjo ričet. Nekaj jih je avsrikalo na Pijavo.

26./6. Predpoldne prosti. Menaža: fleisch-konzerve, krompir in župa. Za večerjo ričet. Nekaj avsrikal na Piavo.

27./6. Celi dan frei, fasunga in menaža navadna. Za večerjo polenta. Pl kompanije avsrikalo

27./6. Celi dan prosti; menaža navadna. Za večerjo polenta. Partija kompanije avsrikala na

na pijavi.

Piavo.

28./6. Bli frei, predpoldne pral. Kruh je lepši in precej velik. Za večerjo polenta, fasali rum.

28./6. Prosti, predpoldne pral. Kruh lepši in precej velik. Za večerjo polenta; fasali rum.

29./6. Predpoldne se šli kopat. Menaža meso, zelje župa. Za večerjo ričet.

29./6. Predpoldne šli kopat. Menaža: meso, zelje, župa. Za večerjo ričet.

30./6. Celi dan frei. Menaža meso župa in krompir! Alarm marš na S.Fiordisopora.

30./6. Celi dan prosti. Menaža: meso, župa in krompir. Alarm; marš na S. Fiordisopora.

1./7. Še frei. Popoldne ½ 6 imeli alarm in obmarširali S.Fiordisopora. Na S.Martino je streljal. Za večerjo polenta.

1./7. Še prosti. Popoldne ob 17.30 alarm in obmarširali na S. Fiordisopora. Na S. Martino streljanje. Za večerjo polenta.

2./7. Dobili lemungo po 4 lire in 32 lentesimi še frei. Za menažo gram… za večerjo ričet. Fasal čevlje.

2./7. Prejeli lemungo po 4 lire in 32 lentesimi. Še prosti. Menaža: gram…, za večerjo ričet. Fasali čevlje.

3./7. Predpoldne čistili gener trakbaze in vso ristringo. Popoldne bil ričet za večerjo gris z pomerlom.

3./7. Predpoldne čiščenje gener. trakbaze in vse ristringo. Popoldne ričet za večerjo, gris z pomerlom.

4./7. Celi dan frei. Za menažo meso, župa in hrenov zos. Za večerjo ričet in kava.

4./7. Celi dan prosti. Menaža: meso, župa in hrenov zos. Za večerjo ričet in kava.

5./.7. Še zmeraj frei. Vreme lepo in toplo. Za večerjo ričet. Fasali ¼ kruha za drugi dan za večerjo.

5./7. Še vedno prosti. Vreme lepo in toplo. Za večerjo ričet. Fasali ¼ kruha za naslednji dan.

6./7. Predpoldne prav, drugače frei. Fasali strd za drugi dan.

6./7. Predpoldne delali, sicer prosti. Fasali strd za naslednji dan.

7./7. Ob 6.uri imeli abmarš na Pianozano tam se … Menaže imeli v Casarzo. Ob 8.uri prišel na Venzone od tam še marširali na Portio tam ostali.

7./7. Ob 6. uri abmarš na Pianozano; prejem menaže v Casarzo. Ob 8. uri prišli na Venzone, od tam marš na Portio, tam ostali.

8./7. Celi dan frei. Se preselili v drugo hišo bliže kuhinje. Fasali ¾ kruha rum. Dal nož in škarje brusit.

8./7. Celi dan prosti. Preselili se v drugo hišo bližje kuhinje. Fasali ¾ kruha in rum. Dal brusit nož in škarje.

9./7. Frei. Predpoldne antret. cela kompanija.

9./7. Prosti. Predpoldne antreten celotne

Za večerjo ričet.

kompanije. Za večerjo ričet.

10./7. Predpoldne še frei. Popoldne eksecirali 2uri fasali ¾ kruha in rum zvečer deževalo.

10./7. Predpoldne prosti. Popoldne ekseciranje 2 uri. Fasali ¾ kruha in rum. Zvečer deževalo.

11./7. Predpoldne doma. Popoldne Brünken material prevažali celi popoldne močno deževalo. Za večerjo ričet. Lemunga spet 26 lir, nekaj kruha.

11./7. Predpoldne doma. Popoldne prevažali material Brünken; močno deževalo. Za večerjo ričet. Lemunga spet 26 lir, nekaj kruha.

12./7. Popoldne bili na Tajliamentu, vreme lepo. Popoldan se kopal, proti večeru bilo antreten. Za večerjo marmelada fasali ¾ kruha.

12./7. Popoldne na Tagliamentu; vreme lepo. Popoldan kopanje, proti večeru antreten. Za večerjo marmelada, fasali ¾ kruha.

13./7. Se učili na vodi rudat 2 krat se prepeljali. Za večerjo polenta.

13./7. Učili se na vodi, rudat dvakrat prepeljali. Za večerjo polenta.

14.//: Frei celi dan.

14. julij 1918 Celi dan prosti.

15./7. Predpoldne na vodi ankernverfen. Večer ob ½ 6 antreten za odlikovanje nas dobilo čez sto kolajne. Polenta.

15./7. Predpoldne ankernverfen na vodi. Zvečer ob 17.30 antreten za odlikovanje; prejeli čez sto kolajn. Za večerjo polenta.

16./7. Eksecirali, plačali prav fest gor. Menaža zmiraj navadna. Marmelada za večerjo.

16./7. Ekseciranje; plačali prav veliko. Menaža zmeraj navadna. Za večerjo marmelada.

17./7. Rudergrife. prišel na večerjo. Toplo.

17./7. Rudergrife; ob prihodu na večerjo toplo.

18./7. Ankernverfen. fasali ¾ kruha.

18./7. Ankernverfen; fasali ¾ kruha.

19./7. Rudergrife. Popoldan deževalo, zjutraj bla precej velika voda. Ričet zvečer.

19./7. Rudergrife. Popoldan deževalo; zjutraj precej velika voda. Za večerjo ričet.

20./7. Ankerferfen 6. fas. ¾ kruha .

20./7. Ankerverfen 6. Fasali ¾ kruha.

21./7. frei. Šel Edlweis brat, dobil 20 cigaret od Krištomana. Popoldne deževalo fasali rum.

21./7. Prosti. Šel Edlweis brat; dobil 20 cigaret od Krištomana. Popoldne deževalo; fasali rum.

22./7. Ankwerfen. 23 bil 3krat za večerjo marmelada.

22./7. Ankwerfen. Za večerjo marmelada, 3-krat.

23./7. Bili frei popoldan čistenje za inšpecirango. Dobil prve doklade za kolajno. ¾ kruha.

24./7. Ankerwerfen I. Brüchelak,čez Tagliamenko, bil veliko general pri nas. Vreme toplo lepo za večerjo polenta.

25./7. Zgornji in spodnji Ankerwerfen 3krat. Fasali ¾ kruha. Zjutraj deževalo ponoči veter.

26./7. Zjutraj deževalo ob ½ 7 šli eksecirat. Za večerjo polenta. Dobili 8.5 cen. Brotrebut…

27./7. Borhgüzamen … malo deževalo za večerjo klobase.

28./7. Frei. Fasali ¾ kruha, rum cigaret tobak in papir. Popoldne deževalo, kupil krompirja 5kgl a.9b. Ponoči dež.

29./7. Brürhenschrag mit Durhlas. 8. Tolt. Unlanglitca fasali ¾ kruha.

30./7. Tiln lahren. Zvečer Zepel. Se kopali fasali večji kruh.

31./7. 60. glied. 3krat. Huberšifali.

23./7. Prosti; popoldne čiščenje za inšpekcijo. Prejeli prve doklade za kolajno. Fasali ¾ kruha.

24./7. Ankerwerfen I. Brüchelak, čez Tagliamento. Bil velik general pri nas. Vreme toplo in lepo. Za večerjo polenta.

25./7. Zgornji in spodnji Ankerwerfen, 3-krat. Fasali ¾ kruha. Zjutraj deževalo, ponoči veter.

26./7. Zjutraj deževalo; ob 6.30 šli eksecirat. Za večerjo polenta. Dobili 8,5 cen Brotrebut.

27./7. Borhgüzamen. Malo deževalo; za večerjo klobase.

28./7. Prosti. Fasali ¾ kruha, rum, cigarete, tobak in papir. Popoldne deževalo; kupil 5 kg krompirja. Ponoči dež.

29./7. Brürhenschrag mit Durhlas. 8. Tolt. Unlanglitca. Fasali ¾ kruha.

30./7. Tiln lahren. Zvečer Zepel. Kopanje; fasali večji kruh.

31./7. 60. glied. 3-krat. Huberšifali.

Strnjen in organiziran povzetek glavnih vsebinskih točk dnevnika Ivana Brega. Zajeto je bistvo, rdeča nit in razvoj dogodkov, ne da bi izgubil osebni ton, ki ga avtor tako močno izraža.

---

1. ČASOVNI PREGLED DNEVNIKA VOJAKA IVANA BREGA (1917–1918)

MAJ–JUNIJ 1917: Dopust in vrnitev na fronto

- **23. 5. 1917** – Ivan odide na dopust (*"peljal na urlaub"*).
- **13. 6. 1917** – vrne se v enoto, nastanjen v Svidovicah, kjer pomaga graditi barake 34. divizije.
- Prvi tedni so mirni, predvsem gradbena dela in priprave položajev.

JULIJ 1917: Prvi premiki proti fronti in kaos ob ruskem obstreljevanju

- **16.–23. 7.** – premestitev k kompaniji, gradnja rezervnih položajev.
- **23.–28. 7.** – dolgi marši, nočno ležanje v strelskih jarkih, pomanjkanje hrane.
- **28.–30. 7.** – prvi resni spopadi z Rusi; artilerija jih preseneti pri Kuteju.
- *"Na enkrat nas zapazi Rus ter začne vžigat z artilerijo, da se je vse treslo."*
- Enota se razkropi, izgubijo več mož.

AVGUST 1917: Neprestani marši, lakota in začetek težkega jarkovskega dela

- Prve dni avgusta skoraj brez hrane, neprestani premiki.
- **13.–31. 8.** – začetek intenzivnega kopanja strelskih jarkov na romunski fronti.
- Pogosti ruski napadi, artilerija, letala.
- Ivan večkrat omenja utrujenost, dež, blato, pomanjkanje hrane.
- Občasno prejmejo vino ali rum, kar je očitno pomemben dogodek v monotoniji frontnega življenja.

SEPTEMBER 1917: Gradnja zaklonišč, minometnih položajev in stalno obstreljevanje

- Delo se preusmeri v gradnjo **minenwerfer** (minometnih) postojank.
- Ruska artilerija skoraj vsak dan strelja.
- **21. 9.** – Ivan prejme kolajno (odlikovanje).
- Veliko nočnega dela, prenašanja lesa, popravljanja jarkov.
- Vreme se slabša, dež in blato postaneta stalnica.

OKTOBER 1917: Intenzivna gradbena dela in priprave na premik

- Postavljanje "pokov" (nosilnih tramov) in utrjevanje zaklonišč.
- Večkrat omenjeno: *"fasali rum"* – očitno redna motivacija.
- Ruski napadi se stopnjujejo, večkrat so zelo blizu.
- Konec meseca se pripravljajo na premik.

NOVEMBER 1917: Bolezen, dež, sneg in utrujenost

- Ivan večkrat zapiše, da je **marot** (bolan).
- Veliko dežja, mraza, snega.
- Delo pri različnih kompanijah, predvsem zaklonišča in barake.
- **17. 11.** – pride nova obleka in oprema.
- Konec meseca več prostih dni, a tudi veliko streljanja.

DECEMBER 1917: Veliki premik – transport skozi Galicijo, Madžarsko, Slovenijo in Avstrijo

- **5.–14. 12.** – marši in transporti skozi Černovice, Kolomejo, Budimpešto, Maribor, Celovec.
- Dolge vožnje v živinskih vagonih, mraz, malo hrane.
- **14.–31. 12.** – prihod na italijansko fronto (Piave).
- Delo na barakah, podrtih hišah, pod stalnim italijanskim obstreljevanjem.

JANUAR 1918: Težki boji na Piavi

- **1.–7. 1.** – stalno obstreljevanje, mrtvi, ranjeni, sneg.
- **10.–17. 1.** – delo na bojnih položajih, večkrat zadene granata hišo, v kateri so nastanjeni.
- Ivan večkrat omenja, da je bil "fejst pijan" – verjetno zaradi ruma, ki ga redno delijo.
- **21.–31. 1.** – nočno delo v jarkih, stalno streljanje, malo spanja.

FEBRUAR 1918: Gradnja položajev ob reki Piavi

- Intenzivno delo na **fuksboch** (verjetno utrdbe, zaklonišča).
- Italijani močno streljajo, večkrat ga "malo zadene".
- Hrane je malo, pogosto samo polenta, ribe ali cvibak.
- Vreme: sneg, dež, mraz.

MAREC 1918: Delo v kavernah, priprave na dopust

- Gradnja kavern, opazovalnic, vhodov.
- Italijanski letaki mečejo propagandne listke.
- Ivan se prijavi za dopust.
- **17.–27. 3.** – večkrat omenja vino, ribe, golaž – redki boljši dnevi.
- **27. 3.** – odide na dopust.

APRIL 1918: Dopust doma in vrnitev na fronto

- **19. 4.–7. 5.** – doma na dopustu.
- Po vrnitvi spet transport v Italijo, delo na mostovih, pontonih, cestiščih.
- Veliko dežja, utrujenosti, a tudi nekaj prostih dni.

MAJ–JUNIJ 1918: Priprave na veliko operacijo na Piavi

- Delo na pontonih, mostovih, maskiranju.
- Hrana je skromna, a občasno dobijo vino, rum, marmelado.
- **15.–17. 6. – velika bitka na Piavi**:
    - prevažanje pehote čez reko,
    - italijanski letalski napadi,
    - mostovi razstreljeni,
    - veliko mrtvih in ranjenih.
- Ivan celo pade v reko Piavo.
- Po bitki sledi umik in razdiranje mostov.

JULIJ 1918: Umik v zaledje in urjenje

- Enota se umakne v notranjost Italije.
- Veliko prostih dni, urjenja, kopanja, čiščenja.
- Prejemajo plačo, kruh, rum.
- Nekaj časa preživijo ob reki Tagliamento, kjer vadijo prečkanje z ladjicami.

SKUPNI VTIS

Dnevnik je izjemno dragocen, ker prikazuje:

*** Realnost vojaka na fronti**

Lakota, mraz, dež, blato, utrujenost, strah, a tudi humor in vztrajnost.

* **Neprestano delo**

Kopanje jarkov, gradnja zaklonišč, prenašanje lesa, postavljanje mostov.

* **Stalno ogroženost**

Artilerija, letala, plin, minometi, granate, propadli mostovi.

* **Majhne radosti**

Rum, vino, polenta, cigareti, redki trenutki počitka, dopust.

* **Velike operacije**

Najbolj izstopa **bitka na Piavi junija 1918**, kjer je bil neposredno udeležen.

---

2. VIZUALNI ČASOVNI TRAK (1917–1918)

MAJ–JUNIJ 1917 – Dopust in vrnitev

- 5.– odhod na dopust
- 6.– vrnitev v Svidovice, gradnja barak

JULIJ 1917 – Prvi premiki proti fronti

- 16.–23. 7. – pridružitev kompaniji, rezervni položaji
- 28.–30. 7. – prvi resni ruski napadi, kaos pri Kuteju

AVGUST 1917 – Marši, lakota, začetek jarkov

- 1.–12. 8. – neprestani premiki, malo hrane
- 13.–31. 8. – intenzivno kopanje strelskih jarkov, stalno obstreljevanje

---

SEPTEMBER 1917 – Minometni položaji

- Gradnja minenwerfer postojank
- 9.– prejme kolajno
- Pogosti ruski napadi, dež, blato

OKTOBER 1917 – Utrjevanje in priprave

- Postavljanje tramov (“pokov”)
- Ruski napadi, dež, mraz
- Veliko nočnega dela

NOVEMBER 1917 – Bolezen in sneg

- Več dni “marot” (bolan)
- Gradnja barak, zaklonišč
- Sneg, mraz, slabe razmere

DECEMBER 1917 – Veliki premik skozi Evropo

- 5.–14. 12. – transport skozi Galicijo, Madžarsko, Slovenijo, Avstrijo

- 14.–31. 12. – prihod na italijansko fronto (Piava)

JANUAR 1918 – Boji na Piavi

- Stalno obstreljevanje
- Gradnja zaklonišč
- Veliko nočnega dela, malo spanja

FEBRUAR 1918 – Utrjevanje ob Piavi

- Gradnja "fuksboch" (utrdb)
- Italijansko obstreljevanje
- Sneg, dež, mraz

MAREC 1918 – Kaverne in dopust

- Gradnja kavern, opazovalnic
- 3.– odhod na dopust

APRIL 1918 – Dopust in vrnitev

- 19.4.–7. 5. – doma
- Po vrnitvi delo na mostovih, pontonih

MAJ–JUNIJ 1918 – Velika bitka na Piavi

- Priprave na ofenzivo
- 15.–17. 6. – prečkanje Piave, italijanski napadi, razstreljeni mostovi
- Velike izgube, umik

JULIJ 1918 – Umik v zaledje

- Urjenje, počitek, manj bojev
- Vadba prečkanja rek

---

3. KRAJEVNI ZEMLJEVID POTI (opisno, po etapah)

---

1) Galicija (Ukrajina) – 1917

- Svidovice
- Kosmač
- Pistina
- Kutej stari
- Berhomet
- Lukovice
- Zadova
- Alt Brosburtz
- Lenova
- Volov

To je območje vzhodne fronte proti Rusom.

---

2) Veliki premik – december 1917

Pot poteka skozi:

- Černovice (Czernowitz)
- Kolomeja (Kolomyja)
- Budimpešta
- Maribor
- Celovec
- Felbach
- Resiutta (Italija)
- Leonardo
- Cordignano
- Soto Grada
- Vittorio Veneto

To je premik enote iz vzhodne fronte na **italijansko fronto**.

---

3) Italijanska fronta – 1918

Glavna območja:

- Piava (reka Piave)
- Valdobbiadene
- Follina
- Miane

- St. Štefan
- Udine
- Conegliano
- Tagliamento

To je območje **Soške fronte** in pozneje **bitke na Piavi**.

---

4. ZGODOVINSKI KOMENTAR

(Umestitev dnevnika v širši kontekst 1. svetovne vojne)

1) Vzhodna fronta – po ruski revoluciji

Ivanov dnevnik se začne v času, ko je ruska vojska že močno oslabljena zaradi:

- februarske in oktobrske revolucije 1917,
- razpada discipline,
- pomanjkanja hrane in opreme.

Zato so boji v Galiciji kaotični, a še vedno nevarni. Ivan večkrat opisuje rusko artilerijo in letala.

---

2) Premik na italijansko fronto – posledica preboja pri Kobaridu

Po **12. soški bitki (Kobarid, oktober 1917)** je Avstro-Ogrska skupaj z Nemci prebila italijansko fronto.

Zaradi tega uspeha so enote, kot je Ivanova, premestili iz vzhoda na jugozahod, da bi:

- utrdile novo fronto,
- pripravile ofenzivo na Piavi.

---

3) Italijanska fronta 1918 – izčrpavanje in obramba

Dnevnik natančno opisuje:

- gradnjo zaklonišč, kavern, mostov,
- stalno italijansko obstreljevanje,
- slabe razmere (dež, mraz, lakota).

To je tipična slika **pozne faze 1. svetovne vojne**, ko so se vse strani izčrpale.

---

4) Bitka na Piavi (15.–23. junij 1918)

To je zadnja velika avstro-ogrska ofenziva v vojni. Ivan jo opisuje iz prve roke:

- prečkanje reke,
- italijanski letalski napadi,
- razstreljeni mostovi,
- velike izgube,
- umik.

Ofenziva se je končala s porazom, kar je pospešilo razpad Avstro-Ogrske.

---

5) Poletje 1918 – razpad monarhije

Ivanov dnevnik se po bitki umiri:

- več urjenja,
- manj bojev,
- več prostih dni.

To odraža dejansko stanje: Avstro-Ogrska ni imela več moči za nove ofenzive, vojaki so bili izčrpani, doma pa je naraščalo nezadovoljstvo.

5. Zgodovinska spremna študija

Ivan Breg in svet prve svetovne vojne

Dnevnik Ivana Brega sodi med dragocena osebna pričevanja slovenskih vojakov, ki so služili v avstro-ogrski vojski med prvo svetovno vojno. Čeprav nastaja kot zaseben zapis dogodkov in doživetij posameznika, presega zgolj osebni okvir ter osvetljuje širše zgodovinske razmere, v katerih se je znašel slovenski človek v času velikega svetovnega spopada. Zapiski, nastali med majem 1917 in julijem 1918, zajemajo obdobje, ko je vojna še močno izčrpala evropske države, prebivalstvo in vojske, a njenega konca še ni bilo videti.

Za Slovence je bila prva svetovna vojna posebna preizkušnja. Kot državljani Avstro-Ogrske monarhije so bili vpoklicani v cesarsko-kraljevo vojsko in poslani na različna bojišča, pogosto daleč od domačih krajev. Mnogi so se borili v Galiciji, Karpatih, na Balkanu in na ruski fronti, največji pečat v slovenski zgodovinski zavesti pa je pustila soška fronta, ki je med letoma 1915 in 1917 potekala neposredno na slovenskem ozemlju.

V času, ko Ivan Breg začenja svoje zapise, se je vojna že prevesila v obdobje splošne utrujenosti. Vojske so se soočale s pomanjkanjem hrane, opreme in ljudi, vojaki pa z dolgotrajnim fizičnim in psihološkim naporom. Dnevnik zato ne odraža zgolj posameznih vojaških premikov, temveč stanje duha generacije, ki je bila ujeta v dolgotrajni konflikt brez jasne perspektive vrnitve domov.

Vojak v avstro-ogrski vojski

Zapiski Ivana Brega prišajo o življenju navadnega vojaka, ki je bil podrejen vojaški disciplini, ukazom nadrejenih in nepredvidljivim razmeram na bojišču. Njegov vsakdan sestavljajo marši, premestitve, straže, utrjevanje položajev, prevozi z vlakom ter občasni počitki v zaledju. Dnevnik razkriva, kako zelo je bilo življenje vojaka odvisno od razmer, na katere ni imel vpliva.

Vojaške enote avstro-ogrske armade so bile narodnostno zelo raznolike. V njih so služili Nemci, Madžari, Čehi, Poljaki, Hrvati, Slovenci in pripadniki drugih narodov monarhije. Večjezičnost in kulturna raznolikost sta bili del vsakdanjika, kar se odraža tudi v številnih zemljepisnih imenih in vojaških izrazih, ki jih srečujemo v vojaških dnevnikih tistega časa.

Kljub strogi hierarhiji je bilo preživetje pogosto odvisno od solidarnosti med soborci. Dnevniški zapisi zato posredno pričajo tudi o vezi med vojaki, ki jih je povezovala skupna usoda. Domotožje, negotovost in želja po vrnitvi domov so bili skupni občutki številnih mož, ne glede na njihov narodnostni izvor.

Bojišča in kraji, omenjeni v dnevniku

Kraji, ki jih omenja Ivan Breg, predstavljajo pomemben del njegove življenjske poti skozi vojno. Njegove beležke pogosto sledijo vojaškim premikom in prikazujejo geografsko razsežnost prve svetovne vojne. Vsak kraj je bil del širše vojaške strategije in hkrati del osebne izkušnje posameznika.

Za zgodovinarja so takšni zapisi neprecenljivi, saj omogočajo povezovanje osebnega pričevanja z uradnimi vojaškimi dokumenti in potekom vojnih operacij. Obenem razkrivajo razliko med velikimi zgodovinskimi dogodki in njihovim doživljanjem na ravni posameznika. Medtem ko

vojaška zgodovina opisuje premikanje armad in politične odločitve, dnevnik govori o prašnih cestah, prenatrpanih vlakih, utrujenosti po večdnevnih pohodih in pričakovanju naslednjega ukaza.

Posebna vrednost takšnih zapisov je v podrobnostih. Kjer uradni vojaški dokumenti pogosto navajajo zgolj kraje in datume, dnevnik razkriva, kako so ti kraji delovali na človeka, ki jih je doživljal v vojnih razmerah.

Prelomno leto 1917

Leto 1917 je bilo eno najpomembnejših obdobij prve svetovne vojne. Na vzhodu je Rusijo pretresla revolucija, zaradi katere se je vzhodna fronta postopoma začela sesuvati. Na zahodu so v vojno vstopile Združene države Amerike, kar je pomenilo novo strateško prednost sil antante.

Za avstro-ogrsko vojsko je bilo leto 1917 čas velikih naporov, pa tudi posameznih uspehov. Jeseni istega leta je prišlo do znamenite dvanajste soške bitke oziroma preboja pri Kobaridu, kjer so avstro-ogrske in nemške enote prebile italijansko fronto. Ta uspeh je sicer prinesel začasno olajšanje, vendar ni mogel odpraviti vse globlje gospodarske in družbene krize, ki je pretresala monarhijo.

Iz dnevnika Ivana Brega je mogoče razbrati, kako se veliki politični in vojaški procesi odražajo v življenju posameznika. Čeprav avtor redko razpravlja o visoki politiki, njegove beležke pričajo o posledicah teh dogodkov v vsakdanjem življenju vojakov.

Vojna utrujenost in bližajoči se zlom monarhije

V letu 1918 se je položaj Avstro-Ogrske hitro slabšal. Pomanjkanje hrane, gospodarska izčrpanost in nacionalna nasprotja so vse bolj načeli temelje države. Tudi vojska je postajala vse manj sposobna za dolgotrajne operacije.

Dnevniški zapisi iz tega obdobja pogosto odražajo utrujenost in negotovost. Vojaki so se zavedali, da vojna traja predolgo, hkrati pa niso vedeli, kdaj in kako se bo končala. Med vrsticami je mogoče zaznati pričakovanje preobrata in hrepenenje po vrnitvi v domače okolje.

Takšno razpoloženje je bilo značilno za večino evropskih vojsk v zadnjem obdobju vojne. Zato ima dnevnik Ivana Brega širši pomen, saj ne govori le o zgodbi enega človeka, temveč o izkušnji cele generacije.

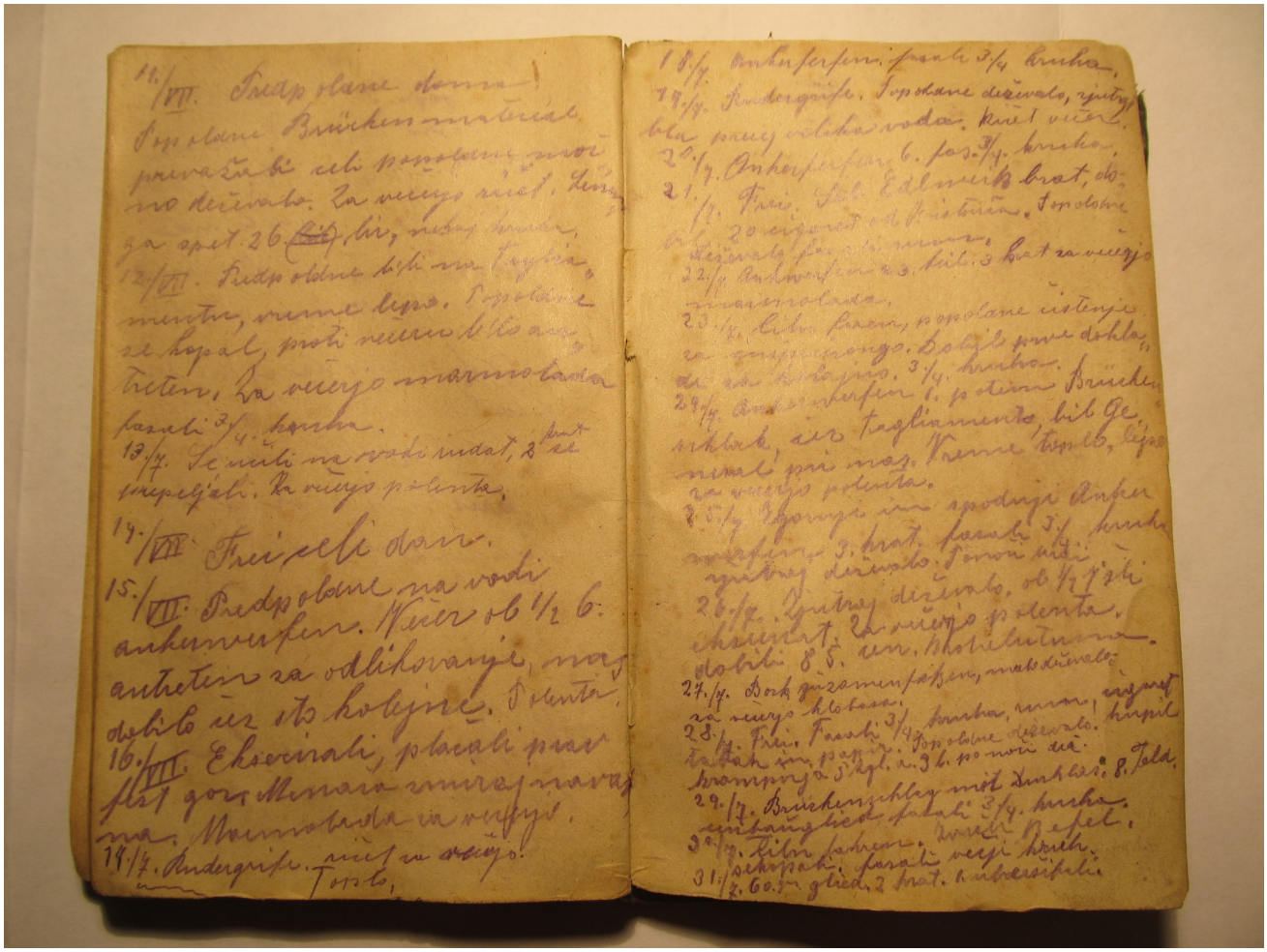
Zgodovinska vrednost dnevnika

Dnevnik Ivana Brega ni pomemben le kot osebni spomin, temveč tudi kot zgodovinski vir. Omogoča vpogled v vsakdanje življenje slovenskih vojakov, njihove navade, razmišljanja in odzive na vojne razmere. Takšni zapisi dopolnjujejo uradne vojaške dokumente in zgodovinske študije, saj prikazujejo vojno skozi oči človeka, ki jo je neposredno doživljal.

V obdobju, ko se živa pričevanja prve svetovne vojne že dolgo ne morejo več prenašati ustno, postajajo takšni dnevniki dragoceni nosilci zgodovinskega spomina. Bralcu omogočajo srečanje z resničnim človekom iz preteklosti, njegovimi skrbmi, upanji in vsakodnevnimi izzivi.

Zato dnevnik Ivana Brega ni zgolj kronika vojaške službe med letoma 1917 in 1918, temveč pričevanje o človeški vzdržljivosti v času ene največjih katastrof moderne evropske zgodovine.

V njem se prepletata velika zgodovina in usoda posameznika, zaradi česar predstavlja pomemben prispevek k razumevanju slovenskke izkušnje prve svetovne vojne ter dragoceno dediščino za prihodnje rodove.

Orginal dnevnik, ki ga hrani Miro Breg Boršnikova ulica 32, 2000 Maribor